КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

ГУЛЛА, ЯШНА, ГЎЗАЛ ТОШКЕНТИМ!

● ТОШКЕНТНИ КОММУНИСТИК МЕҲНАТ, ЮКСАК МАДАНИЯТ ВА НАМУНАЛИ ЖАМОАТ ТАРТИБИ ЎРНАТИЛГАН ШАҲАРГА АЙЛАНТИРАМИЗ

● ШИНАМ УЙ-ЖОЙЛАР — ШАҲРИМИЗ КЎРКИ

● БИР КУНДА 5,5 МИЛЛИОН НУСХАДА

● ОЛТИ ОЙДА ИККИ МИЛЛИОН 219 МИНГ ЙЎЛОВЧИ

Давр нафаси

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг пойтахти — Тошкент мамлакатимиздаги энг йирик шаҳарлардан бири ҳисобланади. Республикамиз пойтахти территорияси 260 квадрат километрдан ортиқ майдонни ташкил қилиб, унинг аҳолиси 2 миллионга яқинлашмоқда. Гўзал диёримиз пойтахти кўз ўнгимизда кўркамлашиб, кўкка бўй чўзмоқда. Ҳар ойда барча қулайликларга эга бўлган кўп қаватли турар жой биноларига кўчиб кираётган ўнлаб азиз ҳамшаҳарларимиз уй тўйларини ўтказишмоқда.

Барча совет кишилари қатори республикамиз пойтахтининг меҳнаткашлари ҳам КПСС XXVI съездини улкан муваффақиятлар билан кутиб олишга аҳд қилиб, шу кунларда сидқидилдан меҳнат қилмоқдалар. Улар Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш учун бошланган ҳаракатда актив иштирок этмоқдалар.

Шарқ дарвозаси ҳисобланган гўзал Тошкентимизда меҳмонларимиз ва ҳамшаҳарларимиз учун барча қулайликлар яратилмоқда. Сиз ушбу саҳифада серқуёш республикамиз пойтахтида эришилган буюк зафарлар ва беҳисоб ўзгаришлар ҳақида ҳикоя қилувчи материаллар билан танишасиз.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 183 (4282).
12 АВГУСТ 1980 й.
СЕШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ШАРҚ ДАРВОЗАСИ

«1922 йилнинг биринчи беш ойи мобайнида Ўрта Осиё темир йўлида 321 минг 419 йўловчи ўз манзилларига етказиб қўйилди. 1922—1923 йиллар мобайнида 3 миллион 377 минг 630 йўловчини ташиш мўлжалланмоқда».

ЙЎЛОВЧИЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

...Машинист қисқа гудок берди ва навбатдаги поезд аста қўзғалди. Биз бир кунда Тошкент-пассажир станциясидан қанча поезд жўнаб кетишини билиш мақсадида станция бошлиғи Насим Носирович Усмонов билан суҳбатлашдик.

— Тошкент вокзалидан ҳар куни 40 га яқин маршрут бўйлаб поездлар йўлга чиқади. Улар бир йўла 15 минг пассажирни олиб кетади, — дейди Насим Носирович. — Тошкентга ҳам шунча пассажир келади. Бугунги кунда республика пойтахтидан сафарга чиққан йўловчилар Москва ва Ленинградга, Новосибирск ва Иркутскка, Адлер ва Симферополга боришлари мумкин. Ҳозирги пайтда Тошкент пассажир станцияси бир кунда бундан 50 йил илгари Ўрта Осиёдаги барча станцияларга нисбатан икки марта кўп йўловчига хизмат кўрсатяпти. Жумладан, 1971 йилда 2 миллион 626 минг йўловчи манзилга элтиб қўйилган эди. Шу йилнинг ўтган олти ойи мобайнида эса 2 миллион 219 минг йўловчига хизмат кўрсатилди. Йил охиригача бу кўрсаткич 4 миллион 600 минг кишига етади.

Тошкент-пассажир станциясида йўловчилар учун барча қулайликлар муҳайё этилган.

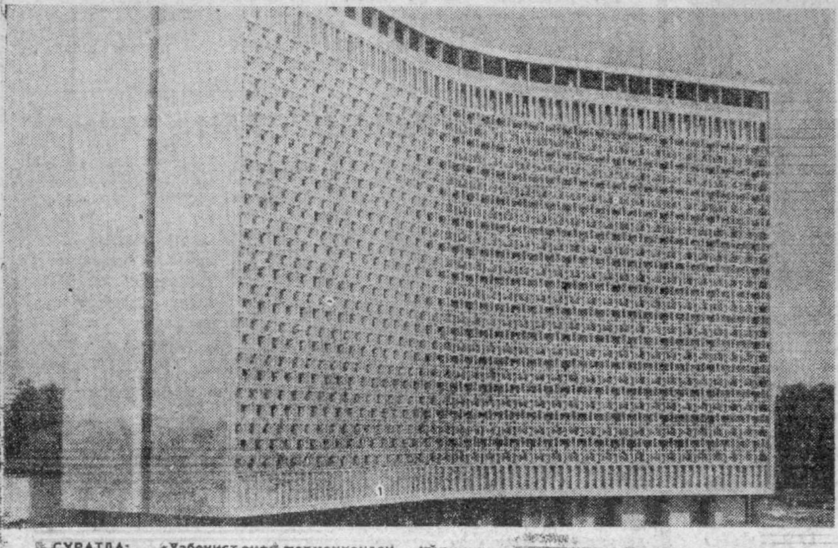

СУРАТДА: «Ўзбекистон» меҳмонхонаси кўриниши. Ҳ. Мирзанаримов фотоси.

ОСМОНЎПАР БИНОЛАР

«Шаҳарда кўп қаватли уйлар йўқ. Икки қаватли уйлар эса йигирмата дан ошмайди. Бундан ташқари, кўп қаватли уйларни қуришга имконият етарли эмас. Чунки баъзан бўлиб турадиган зилзилалар бу ишга тўсиқ бўлмоқда».

ШАҲРИМ — ФАХРИМ

Илгари «осмонўпар» деган сўз фақат турли мнораларга нисбатан ишлатилар эди. Эндиликда эса ўнлаб ҳақиқий осмонўпар уйлар, маъмурий ва маданий-маиший бинолар борки, уларни бошқа сўз билан таърифлаб бўлмайди. Чотқол тоғлари узра оҳиста кўтарилган қуёш дастлаб шаҳарнинг кўрки ва фахри бўлган «Ўзбекистон» меҳмонхонаси, Ленин проспектидаги булутларга бўй чўзган маъмурий бино ва Матбуот уйининг пештоқларини ёритади.

Бугунги кунда кун сайин кўкка бўй чўзаётган «Москва» меҳмонхонаси, эндигина қурила бошланган А. Навоий номли кутубхона, Ленин ва Кафанов кўчалари муюлишидаги 16 қаватли турар жой биноси ҳам шаҳар жамолини янада очиб юборади.

Тошкентлик қурувчилар зилзилага бардошли уйлар қуришда катта тажриба тўплашди. Улар ўнинчи беш йиллик бошидан бери 3 миллион 300 минг квадрат метр шинам уй-жойлар, коммунал-маиший объектлар қуриб битказишди. Яқин йилларда Навоий кўчасининг Марказ-4 кварталн рўпарасида 15-17 қаватли бинолар комплекси қурилади.

МЕҲНАТКАШЛАР ОРОМИНИ КЎЗЛАБ

Тўқимачиларни дам олиш уйига юбориш учун қатъий навбат ўрнатилган. 1923 йилни бутун ёз бўйи 20 киши оромгоҳларда дам олишга муяссар бўлди.»

САЁҲАТ — РОҲАТ

Фақат шаҳримиздаги тўқимачилик комбинатининг ўзида ўтган йили касаба союз йўлланмаси билан 10 минг ишчи дам олиб қайтди. Ҳозир комбинатнинг Тошкент денгизи ёнидаги оромгоҳида ҳар куни юздан ортиқ ишчи ҳордиқ чиқармоқда. Шанба ва якшанба дам олиш кунлари бу ерда оилавий ҳордиқ чиқарувчилар кўпчиликни ташкил этади. Бундан ташқари комбинатнинг профилакторий дам олиш уйи бўлиб, унда ишчилар ишдан ажратилмаган ҳолда ҳордиқ чиқаришлари мумкин.

Бу йил корхонадаги пешқадамлардан бир группаси чет эл бўйлаб саёҳатга боради. Бундан ташқари юзлаб ишчилар Ватанимизнинг энг хушманзара жойларида бўлиб, дам олиб қайтишди. Олти ой ичида комбинатнинг беш мингдан ортиқ ишчиси турли жойларда бўлиб, ҳордиқ чиқарди.

КОНКАДАН—МЕТРОГАЧА

«Тошкентда ўрта ҳисобда йигирмадан ортиқ трамвай қатнаб турибди. Улар бир кунда 25 минг 860 кишини турли манзилларга ташимоқда».
(1922 йил).

ТРАНСПОРТ РАВНАҚИ

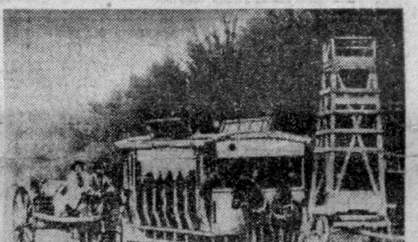

Ҳамшаҳарларим из трамвайни энг ишончли транспорт воситаси деб таърифлашади.

Шу сабабли шаҳримиздаги 30 та маршрутга чиқувчи 300 та трамвай йўловчилар билан гавжум.

Электр транспортининг яна бири — троллейбусни трамвайнинг «синглиси» дейиш мумкин. 1948 йилда Тошкентдаги учта маршрутда 25 та троллейбус юрарди. Улар бир йилда 7 миллион 766 минг йўловчини ташиган эди. Ҳозирчи? Эндиликда шаҳар кўчаларига ҳар куни 290 та троллейбус чиқиб, умумий узунлиги 230 километр масофали 21 та маршрут бўйлаб ҳаракат қилади.

Тошкент трамвай ва троллейбуслари бир кунда 700 мингдан ортиқ пассажирга хизмат кўрсатяпти.

Шаҳар транспортининг кенжаси — метро ҳам равнақ топяпти. Ҳозирча бир кунда 150—170 минг пассажир ер ости йўлидан фойдаланяпти.

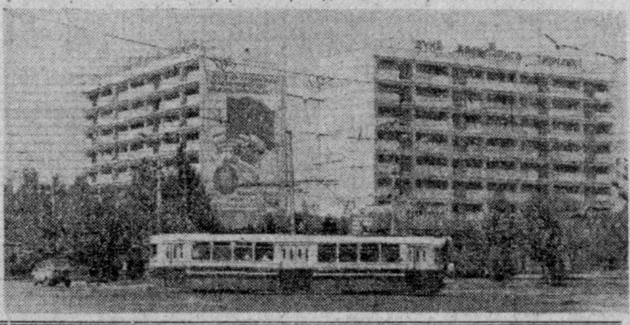

МАЗАСИ ОҒИЗДА ҚОЛАДИ

«Центросоюз»нинг Туркистон бўлими Тошкентда биринчи марта ҳолва, қандолатлар тайёрлайдиган кондитер фабрикасини жиҳозлашга киришди. Ширинликлар ҳозирча касаба союз ташкилотлари орқали тарқатилади...»

ДАСТУРХОН БЕЗАГИ

Ўзбекистон «Ўртоқ» кондитер фабрикасида тайёрланган ширинликлардан татиб кўрмаган киши бўлмаса керак. Ҳамшаҳарларимиз турли ўлкалардан келган азиз меҳмонларни ҳам ана шу корхонада ишлаб чиқарилган конфетлар билан сийлайдилар. «Оқ олтин», «Пахтакор», «Дўстлик», «Тошкент», «Антракт» деб шоирона номланган тотли, хуштаъм конфетлар тўкин дастурхонимизнинг кўрки. Бугунги кунда корхонада 80 номдаги турли шоколадлар, карамеллар, ирислар ва бошқа конфетлар ишлаб чиқариляпти. Булардан 30 номдагисига давлат Сифат белгиси берилган. Фабрика меҳнат аҳли ҳар куни савдо ташкилотларига 100 тонна «ширин» маҳсулот етказиб беради.

Ширинликларнинг ташқи безаги—этикеткалари ҳам кўзни қувонтиради. Ранг-баранг этикеткалар Москва, Ленинград, Киев, Херсон, Янгийўл шаҳарларида ва ҳатто Германия Демократик Республикаси, Финляндиядан келтирилади. Бугунги кунда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси ҳам конфетбоп қоғозлар тайёрлаб беряпти.

ҲАР ЙИЛИ ЮЗ 3 МИЛЛИОНЛАБ

«Яқинда Тошкентда ҳарбий халқ бошқармасига қарашли босмахона очилди. Шундай қилиб, Тошкентдаги босмахоналар иккита бўлди...
(1872 йил).

НАШРИЁТ ТУҲФАЛАРИ

Эрта тонгда ишга йўл олган ҳар бир тошкентлик, аввало газета киоскасига учраб ўтишга ҳаракат қилади. Улар шу куни босиб чиқарилган 25 номдаги маҳаллий ва 12 номдаги марказий газеталардан истаганларини харид қилишлари мумкин. Бу газеталар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида босилган. Нашриёт ва унинг босмахонаси марказий, республика, Тошкент области, Тошкент шаҳри газеталарини, шунингдек бошқа босма маҳсулотларни ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган.

Тошкентда босилаётган газеталарнинг бир кунлик тиражи 5,5 миллион нусхадан ортиқ.

Босмахонада тайёрланадиган 36 номдаги турли журналларнинг бештаси марказий нашрлар бўлиб, уларнинг бир марталик тиражи салкам 3 миллион нусхага тенг.

Шаҳримизда «Матбуот» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Фан» нашриётининг босмахонаси каби бошқа йирик босмахоналар ҳам бор.

САВОДХОН ЎЛКА

«Ҳозирги вақтда Туркистон ўлкасида 141 та мактаб бор. Шаҳарда 84 та ва қишлоқда 57 та».

ҲАР БИР КИШИ БИЛИМ ОЛИШ ҲУҚУҚИГА ЭГА

XX асрнинг бошларига қадар республикамизда аҳолининг 1,8 процентигина маълумотли эди. Хотин-қизлар ичида деярли маълумотли киши топилмасди.

Ҳозир Ўзбекистонда саккиз мингдан ортиқ мактаб бор. Уларда ўқиётган ўқувчиларнинг сони тўрт миллионга яқин.

Фақат Октябрь районининг ўзида 32 та ўрта умумий таълим мактаби, саккизта кечки ўрта мактаб мавжуд. Уларда 30184 ўқувчи бўлиб, 1819 ўқитувчи таълим беряпти. Бу мактаблар 100 гектарга яқин ерда жойлашган бўлиб, барча қулайликларга эга.

Ҳаммамизга маълумки олдинлари шаҳримизда биронта ҳам болалар боғчаси бўлмаган. Ҳозир шаҳримизда 600 га яқин болалар боғчаси бўлиб, унда 130 мингга яқин кичкинтой тарбияланмоқда. Фақат Октябрь районида қирқ тўртта боғча бўлиб, унда 9711 бола 674 тарбиячи қўлида таълим олмоқда. Районда фақат ўнинчи беш йилликнинг ўзида 2744 ўринли мактаб бинолари қурилиб фойдаланишга топширилди. Шу йилнинг сентябрь ойида 1568 ўринли яна бир кўркам, замонавий мактаб ўқувчилар хизматига топширилади.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

✦ Ҳиндистон Коммунистик партияси Миллий Кенгашининг Бош секретари, Чандра Ражешвара Рао бир неча кун давомида Ўзбекистон ҳаёти билан танишди.

Ч. Ражешвара Рао 10 август куни Тошкентдан Москвага жўнаб кетди.

✦ 11 август куни Москвада совет ва чет эл журналистлари учун ўтказилган матбуот конференцияси «Интеркосмос» программасининг навбатдаги муваффақиятига — СССРнинг космонавт учувчиси В. Горбатко билан ВСРнинг тадқиқотчи космонавти Фам Туандан иборат составдаги олтинчи халқаро экипажнинг учишига бағишланди.

✦ «Ижтимоий активлик» — «Правда» газетасининг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

ОЛИС МАНЗИЛНИ ЯҚИН ҚИЛИБ...

«1927 йил 23 сентябрда Тошкентда такси ҳаракати бошланди. Дастлабки куни икки таксичи йўлга чиқди»

«1927 йил май ойида Тошкентдаги йигирмата автобус 62 минг 574 кишини ташиди».

АҲОЛИ ХИЗМАТИДА

Бугунги кунда уч мингга яқин такси машиналари йўловчилар хизматида бўлмоқда. Ҳар куни 250 та такси машинаси шаҳримиз аҳолиси ва меҳмонларининг 39—99—01 телефони орқали бериладиган буюртмаларини бажариб, уларнинг ҳожатини чиқармоқда. Бундан ташқари 190 та такси машинаси эрталабгача гавжум бўладиган Аэропорт, темир йўл вокзалида навбатчилик қилиб, йўловчиларга хизмат кўрсатади. Ҳозир шаҳримизда олтита такси парки бўлиб, фақат 2-такси комбинатининг ўзидан бир кунда 700 та машина аҳоли хизматига чиқарилмоқда. Ҳар йили «Главташпассавтотранс» бошқармасига 500 — 600 та янги маркадаги «Волга» автомашиналари келтирилмоқда.

Сиз суратдаги (чапда) автобусни кўриб ажабланаётгандирсиз. Бу туялар билан ёнма-ён турган Тошкентга биринчи бор келтирилган пассажир автобуси бўлиб, у олдинги Пиёнбозор, ҳозир эса «Тошкент» меҳмонхонаси бекатида суратга олинган. Ўнгдаги суратда шу кўчанинг ҳозирги кўриниши ва замонавий транспортларни кўриб турибсиз.

Ҳозир шаҳримизда тўққизта автобус парки бўлиб, ундаги мингдан ортиқ автобус ҳар куни миллиондан ортиқ йўловчи хизматида бўлмоқда. Йил бошидан бери 600 га яқин янги маркадаги «ЛИАЗ — 677», «ЛАЗ—695», «РАФ—2203» машиналари келтирилиб, аҳоли ҳожатини чиқара бошлади.

Шаҳардаги энг илғор парклардан бири А. Султонов бошчилик қилаётган 3-автопарк ҳисобланади. Бу паркдан йигирмадан ортиқ маршрутдаги автобуслари ҳар куни 120 мингдан ортиқ йўловчига намунали хизмат кўрсатмоқда.

Маданият кўзгуси

«1923 йилнинг 21 августида темир йўл районида ишчи киносининг биринчи қалдирғочи пайдо бўлди. «Олти процентли олтин заём тиражи» деган биринчи лентада бу масала батафсил акс эттирилган. Яхши иш бошланди. Кинони корчалонлар қўлидан тортиб олиб, уни чинакам ишчи киносига айлантириш керак».

КИНОТЕАТРЛАРДА

Ўша йилларда кино кўрсатиш хизмати ва кино санъати эндигина ривожланаётган эди. Орадан йиллар ўтиши билан кино совет кишиларининг маданий ҳаётида муҳим роль ўйнай бошлади. Шаҳримизда томошабинларга маданий хизмат кўрсатиш ишлари йил сайин ривожланиб боряпти. Ҳозир шаҳримизда 59 та кинотеатр бўлиб, шундан 25 таси замонавий, кўркам қишки кинотеатрлардир. Шу кинотеатрларга ҳар куни 150 мингга яқин томошабин ташриф буюради. Бир йил давомида кинотеатрларга 20 миллионга яқин киши фильм кўргани келади.

Ҳозир ана шу кинотеатрларда 135 киноустановка ишлаб турибди. Шундан 36 таси бошқа маданий ташкилотларда, мактабларда ижарага ишлайди. Фақат ўнинчи беш йилликнинг ўзида олтита қишки, ўнта ёзги кинотеатр фойдаланишга топширилди. Шаҳримиз аҳолиси кинозаллари билан ҳар қанча фахрланса арзийди.

БИЛИМ МАСКАНЛАРИДА

«Эски шаҳар маориф бўлими ўз қошида китоб ва мактаб асбоблари сотиладурғон дўкон очмоқ учун лойиҳа ҳозирлаб ижрокўм тасдиғига топширди. Дўкон учун 1923 йил ақчаси билан 65 минг 672 сўм ақча керак экан».

ХАЛҚ МАОРИФИ

Ҳозир шаҳримизда мактаб ўқув қуроллари, дарсликлар билан савдо қилувчи ўнлаб махсус магазин ишлаб турибди. 43 та китоб, 70 та киоск ҳамшаҳарларимиз хизматида бўлмоқда. Ҳар ойда ана шу китоб магазинлари 800—850 минг сўмлик китоб сотмоқда. Бу йил Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспектида обуна орқали китоб сотадиган махсус магазин ишга туширилди. Худди шу проспектда фақат мактаб ўқувчилари учун дарсликлар сотадиган магазин очилди. 2-Қорасув массивида замонавий, барча қулайликларга эга бўлган «Ҳамза» китоб магазини аҳолига намунали хизмат кўрсатмоқда. Сентябрь ойида 1-Қорақамиш массивининг 2-микрорайонида сатҳи 400 квадрат метрга тенг янги магазин очилади. Бу йил шаҳар китоб савдоси идорасига қарашли магазинлар 786 миллион сўмлик китоб ва ҳар хил канцелярия буюмлари сотишади.

ШАРОИТЛАР МУҲАЙЁ

«Санкт-Петербургдан юборилган дорихона 1869 йил 16 декабрда Тўйтепага етиб келди. Бироқ, бу мутахассисликни биладиган кишилар бўлмаганлиги сабабли 1870 йилгача ишламай турди».

ИНСОН САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

1920 йилда республикамизда биринчи бор ҳамшира-фельдшерлик мактаби очилди. Асакенский бекатининг чап томонидаги бинода жойлашган бу мактабда 19 киши ўқир эди. Шулардан 13 киши маҳаллий аҳоли бўлиб, группада атиги битта — Шафиқа исмли ўзбек қизи ўқирди. Бугунги кунда шаҳримиздаги дорихоналарда ишлаётган хотин-қизлар сони эркакларга нисбатан кўпчиликни ташкил этади. Ҳозир республикамиз пойтахтида 118 та замонавий, барча қулайликлар мавжуд бўлган дорихоналар аҳолига хизмат кўрсатмоқда.

Фақат ўнинчи беш йилликнинг ўзида 18 та янги дорихоналар ҳамшаҳарларимиз хизматига топширилди. Йил охиригача яна бешта дорихона фойдаланишга топширилади. Булар билан шаҳримиздаги дорихоналар сони 123 тага етади. Бир йилда ана шу дорихоналар аҳолига 13,5 миллион сўмлик хизмат кўрсатмоқда. Бу дорихоналарнинг ҳаммаси ўнинчи беш йиллик планни барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли адо этишди.

Ҳозир шаҳримиздаги 23 та дорихона кечаю-кундуз аҳолига хизмат кўрсатади. Яна 14 та дорихонада эса справкалар бўлими мавжуд бўлиб, улар аҳолига зарур бўлган дори-дармонларни ўз вақтида топиб беришда ёрдам бермоқда. Бугунги кунда икки мингдан ортиқ доришунослар кишиларимиз саломатлиги йўлида ғамхўрлик кўрсатишмоқда.

БЕШ ЙИЛЛИК ВА КОММУНИСТ

Меҳнат совғалари—съездга

КПСС Марказий Комитетининг июнь (1980 йил) Пленуми қарорлари, унда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг доклади Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи коллективини янги марралар сари руҳлантириб юборди. Улар съезд шарафига янги оширилган социалистик мажбурият олишди. Ўнинчи беш йилликни 7 ноябргача бажаришга аҳд қилишди.

Шу кунларда корхонада цехларни реконструкция қилиш ишлари қизғин давом этяпти. Юзлаб янги хил дастгоҳлар қўйилмоқда. Программали бошқариш станоклари ўрнатилмоқда. Беш йилликнинг сўнгги йили ишлаб чиқаришни жадал суръатда ривожлантириш йили бўлиб қолади.

Корхона коллективи олдида турган асосий вазифалардан яна бири эскирган техникани замонавийлари билан алмаштиришдан иборатдир. Масалан, янги унумли ўраш машиналарини кўплаб ишлаб чиқариш бошланди. Бу янги машиналар аввалгиларига нисбатан анча унумлидир. Дастлабки ана шундай машиналар мамлакатнинг йирик тўқимачилик корхоналарига юборилди.

Бу корхона мамлакатимизда ўраш дастгоҳлари ишлаб чиқараётган ягона корхонадир. Мамлакатнинг 200 дан зиёд тўқимачилик корхоналарида тошкентлик машинасозлар ишлаб чиқарган техника муваффақиятли ишлаб турибди. Ўнинчи беш йилликнинг ўтган йиллари даврида завод 130 чет эл шаҳрига маҳсулотлар юборди.

Шу кунларда партия XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа қизғин тус оляпти. Меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракати тобора кучаяпти. Бу ерда ҳар беш ишчининг бири коммунистик меҳнат зарбдоридир. 250 тан зиёд ишчи ишлаб чиқарилаётган машиналарнинг такомиллашишига муносиб ҳисса қўшяпти. Улар доимий ишловчи ишлаб чиқариш кенгашларида қимматли таклифлари билан қатнашмоқдалар. Ҳозир 200 дан зиёд машинасоз ўз шахсий тамғасига эгадир. Мингга яқин ишчи эса маҳсулотларни биринчи тақдимдаёқ топширмоқда.

Корхонада 250 га яқин мураббий ёшларга касб сирларини ўргатишяпти. Завод ихтирочилик ва рационализаторлик жамияти ташкилоти ҳисобида 1200 киши бор. Улар ишлаб чиқаришни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшишяпти.

Беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришда коммунистлар бошқош бўлишяпти. Партия комитети ишчи ва хизматчиларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг комплекс планини ишлаб чиққан. Ҳозир икки ишчидан бири партия, иқтисодий ўқув ва комсомол сиёсий маорифи системасида ўз билимини оширяпти. Бу ерда ана шу борада тўпланган иш тажрибаларини умумлаштиришга ҳам катта эътибор беряпти. Турли илмий-назарий ва амалий конференциялар ўтказилаётгани ана шундан далолат бериб турибди. «Социалистик турмуш тарзи — янги тузумнинг буюк муваффақияти» мавзуида бўлиб ўтган конференцияда 500 га яқин активист қатнашди. Унда цех ва бўлимларнинг раҳбарлари, партком аъзолари, етакчи мутахассислар қизиқарли докладлар қилишди. Уларда социалистик турмуш тарзининг шахсни камолга етказишдаги роли, социалистик жамиятда ёшларни тарбиялаш масаласи, «Икки мингинчи йил граждани қандай бўлиши керак?» сингари мавзуларда қизиқарли фикрлар алмашишди. Барча сўзга чиққанлар завод ҳаётидан ёрқин мисоллар келтиришди. Илғор машинасозларнинг номлари тилга олиб ўтилди. Темирчи Қ. Қосимов, фрезерчи М. Аҳмедов ва бошқа беш йиллик зарбдорларининг ютуқлари қайд этилди. Буларнинг барчаси коллективнинг меҳнат ғайратини янада кучайтиришга хизмат қилмоқда. 70 дан зиёд ишчига «Ўнинчи беш йиллик зарбдорлари» фахрли номи берилгани бежиз эмас.

Корхонада беш йиллик топшириқлари муваффақиятли бажарилишининг муҳим омилларидан бири — бригада пудрати усулига катта эътибор беряпти. Асбобсозлик цехининг Сергей Тараканов бошчилик қилаётган бригадаси тажрибалари кенг оммалаштирилган. Бригаданинг ҳар бир аъзоси бир неча касбни эгаллаган. Улар янги машиналар ишлаб чиқариш учун деталлар тайёрлаб беришяпти. Кундалик топшириқни мунтазам 130 процентдан ошириб адо этяпти. Корхона маъмурияти, партия ташкилоти, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг тажрибаларини оммалаштиришга муҳим аҳамият беришяпти.

Шу кунларда съезд олди мусобақасида коммунистлар бошқаларга намуна бўлишяпти. Участка мастери коммунист Игорь Хегай фақат темирчилик-пресслаш цехи коллективи ўртасидагина эмас, бутун корхонада ном қозонган. У беш йиллик топшириқни адо этиб шу кунларда 1983 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. Корхонада бундай пешқадамлар сафи тобора кенгайиб боряпти.

Г. РОЗЕНБЛИТ.

Коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳар учун

ҚИЗИҚИШ ВА ОШКОРАЛИК РУҲИДА

Инсон тақдири ҳар хил кечади. Совет кишиси учун «бахт» сўзи кўп маънога эга. Бу — илҳомбахш ижодий меҳнат, ўқиш ёки оила. Бу ерда оила аъзолари бир-бирларининг кайфиятини кўтаришади, ҳар бир одам маънавий озуқа олади, кучига-куч қўшилади.

Агар, айтайлик, инсон пасткашликка юз тутса-чи. Демак, бунда биз ниманидир эътибордан четда қолдирганмиз. Ўз вақтида «Тўхта!» деб қаттиқ талаб қилмаганмиз. Балки у қийин аҳволда қолган пайтда қўллаб-қувватламагандирмиз.

КПСС Марказий Комитетининг «Ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш соҳасидаги ишни яхшилаш ва ҳуқуқни бузишларга қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги қарори мураббийчиликни, оталиқ ёрдамини янада ривожлантиришга, корхоналарда ҳуқуқ бузилишларининг олдини олиш кенгашларининг ролини оширишга даъват этади.

Пойтахтнинг кўпчилик меҳнат коллективларида ана шундай кенгашлар ташкил этилган. Масалан, 243-граждан авиацияси заводининг профилактика кенгаши актив ва самарали иш олиб боряпти. Профилактика кенгашлари вакиллари ва Сергели район тартибни сақлаш жамоатчилик пунктлари активининг семинар-кенгашида тартиб ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш, ички ишлар органлари билан жамоатчиликнинг биргаликда ҳаракат қилиши, меҳнат коллективининг катта тарбиявий роли тўғрисида гап борди.

Партия, совет ва касаба союз ташкилотларининг раҳбарлари ички ишлар органлари, суд, прокуратура, профилактик кенгашларнинг вакиллари ўзаро фикр алмашдилар.

Семинар-кенгашни Ўзбекистон КП Сергели район комитетининг биринчи секретари Г. П. СТЕШЕНКО очди.

Активга таяниб

— Социализмга ёт кўринишларга қарши курашнинг муваффақияти, ҳар бир коллективда соғлом маънавий иқлим яратиш кўп жиҳатдан ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ва жамоатчиликнинг куч-ғайратларини бирлаштиришга боғлиқдир, — деди ўз сўзида Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг бошлиғи, милиция генерал-майори **И. Ғ. Сатторов**, — шаҳардаги мавжуд 115 та тартибни сақлаш пунктларининг фаолияти мустаҳкамланди ва тобора кенгайиб боряпти. Турар жой массивларида, маҳалла микрорайонларида ташкил этилган бундай пунктлар профилактика ишларининг ҳақиқий марказига айланиб қолди.

Ҳуқуқ бузилишларининг олдини олиш бўйича кўмаклашувчи кенгашлар фаолияти ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашга қаратилган. Булар корхоналарда, қурилиш, муассасаларда ташкил этилган. Зотан, бу ишда шаҳримиз ташаббус кўрсатяпти. Мавжуд 480 дан зиёд кенгашлар барча жамоатчилик ташкилотлари (жамоатчи кадрлар бўлими, ичкиликбозликка қарши кураш комиссиялари, оила ва мактабга кўмаклашувчи комиссиялар, ўртоқлик судлари, кўнгилли халқ дружиналари ва бошқалар) ишларини бирлаштиради ва координация қилади. Профилактика кенгашлари таркибига партия, касаба союз, комсомол ходимлари, илғор ишчи ва хизматчилар, меҳнат ветеранлари кирадилар. Уларнинг кандидатуралари партия комитетларида тасдиқланади. Кенгашларнинг аъзолари ёшларни меҳнат коллективларининг революцион ва меҳнат анъаналари билан таништиради, ишчи номини юксак тутиш ва қадрлашга ўргатади, коллектив аъзоларининг ҳаёти ва турмуши билан чуқур таништиради, кишиларнинг қизиқиш ва манфаатларини ўрганади, меҳнат шароитини назорат қилади, кадрлар қўнимсизлигининг сабабларини таҳлил этади, ишлаб чиқариш раҳбарларига ўз таклифларини ишлаб чиқиб, тавсия қилади.

Тарбиявий ишни ташкил этишга, ҳуқуқ бузилишларининг олдини олишга ана шундай комплекс ёндошиш 243-граждан авиацияси заводи профилактика кенгаши учун характерлидир.

Профилактика омиллари

— Ҳар қандай касалликни даволашдан кўра унинг олдини олиш осонроқ. Бизнинг кенгашимиз ана шу принципга амал қилади, — деб таъкидлади завод профилактика кенгашининг раиси **Н. С. Качамин.** — Азалдан маълумки, одатда тарбиявий ишга юзаки ёндошилганда муайян вазиятлар таъсири остида жиноятчи пайдо бўлади. Шунинг учун ҳам бизни энг аввало, кишининг қандай муҳитда яшаётгани ва меҳнат қилаётгани, тартибни илгари бузганми ёки йўқми экани қизиқтиради. Биз ўз йиғилишларимизга фақат меҳнат интизомини бузган кишиларнигина эмас, балки кўнгилли халқ дружиначиси командирларини, цех бошлиқларини ҳам таклиф этамиз. Улар — коммунистлар бўлишгани учун ҳам фақат план тақдири тўғрисида ғамхўрлик қилиш эмас, кишиларнинг тарбияси билан шуғулланишга ҳам мажбурдирлар. Корхонада илгари судланганлар ҳам ишлашяпти. Биз бундай кишиларга алоҳида эътибор беришга интиламиз. Ҳар бирига мураббий бириктиб қўйганмиз. Улар меҳнат шартномаси тузишади. Биз эса бу шартнома қандай бажарилаётганини кузатиб борамиз.

Илгари ичкиликбозлиги, оилавий жанжали учун қўлга тушган кишилар, тарбияси қийин бўлган ўсмирлар бир дақиқа эътибордан четда қолмайди. Фақат шу йилнинг ўзидагина ана шу тоифадаги 50 дан зиёд киши ҳисобга олинди. Ҳозир улардан 23 таси тузалиб, ҳисобдан чиқарилди.

Шуниси диққатга сазоворки, заводимизда тарбиявий тадбирларнинг комплекси бевосита ишчининг заводга кириш чоғида ҳужжатларни расмийлаштираётган пайтидан бошланади.

Профилактика кенгаши ишларининг натижаси мана бу мисолдан ҳам кўриниб турибди. Агар ўтган йили коллективда 12 марта ҳуқуқ бузилиши рўй берган бўлса, бултур фақат икки марта содир бўлди. Майда ҳуқуқ бузилиши икки марта камайди. Яна бир жиҳатини айтиб ўтайин. Бизда, кенгашда муҳокама этилган масалалар, қабул қилинган чоралар тўғрисида ҳамма хабардор қилинади, завод радиоси орқали эълон қиламиз. «Шприц» сатирик газетасида ёритамиз.

Мураббий меҳри

Инсонга ғамхўрлик тўғрисида гапирар эканмиз, унга ёрдам беришда бирон жиҳат ҳам «дарз» кетмаслигини кўзда тутиш жуда муҳимдир, — деди завод ветерани, цех мураббийлар кенгашининг раиси **Ю. Г. Тичинин.** — Ҳар бир ҳодисага индивидуал ёндошиш лозим. Бунда мураббийнинг роли каттадир. Бугунги кунда бизда фақат тўрт ёш ишчи профилактика ҳисобида тургани қувонарли фактдир. Билим юртидан келган ҳар бир ёш ишчининг мураббийси бор. Заводда социологлар ёрдамида мураббийчилик тўғрисидаги янги низом ишлаб чиқилган. У мураббийлар сафини ўнлаб юқори малакали янги ишчилар билан тўлдиришга ёрдам берди.

Қатъий ўртоқлик суди

— «Суд» сўзи ҳукукроқ эшитилади. Лекин шунга ишончимиз комилки, — деди завод ўртоқлик судининг раиси **Б. И. Бараков.** — Ҳатто шахсий ножўя ҳаракат ҳам фақат шахсий иш бўлиб қолмайди. Ахир у бутун коллектив номига доғ туширади-да. Шунинг учун ҳам биз битта қоидага амал қиламиз. «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун». Ўртоқлик судининг кучи ҳам ана шунда. Бугунги кунда заводнинг цех ва бўлимларида 25 та ўртоқлик суди ишлаб турибди. Уларнинг фаолияти устидан назорат қилиш, шунингдек методик кўрсатмалар бериш, ишларни координациялаш завод касаба союз комитети зиммасига юкланган.

Куч-ғайратимизни бирлаштириш натижасида барча жамоатчилик ташкилотлари билан биргаликда бир нишонга уряпмиз. Бу эса ҳуқуқ бузилишларини анча камайтиришга ёрдам беряпти. Масалан, ўтган йили биронта ҳам ходим социалистик мулкни талон-торож қилгани йўқ. Бу йил бирон киши ҳуқуқни бузгани учун жавобгарликка тортилмади. Завод ўртоқлик суди фаолиятининг моҳияти шундан иборатки, жамоатчиликка зид ҳатти-ҳаракатлар ҳали кўртаклигидаёқ барҳам топяпти.

Ҳар бир киши жавобгар

Кўнгилли халқ дружиналари фаолиятини такомиллаштириш йўллари борми? Ҳуқуқ-тартиботни сақлашда жамоатчиликни янада актив қатнаштириш йўллари қандай? Ана шу масалалар завод кўнгилли халқ дружинаси командирининг ўринбосари **В. Н. Межинский** сўзида тилга олинди.

— Биз буларга жавоб топишга интиляпмиз, — деди у, — бу кундалик ишларимиздадир.

Заводда социалистик мусобақанинг бригада формаси мавжуд якунларни кўриб чиқаётганимизда «жамоат ҳаётидаги иштироки» бандида кўнгилли халқ дружиналари аъзоларининг активлиги ҳам ҳисобга олинади. Дружинага ёшларни жалб этишга катта аҳамият беряпмиз. Бу ёш ишчи-хизматчилар ўртасида меҳнат интизомини мустаҳкамлашга ёрдам бермоқда.

⁂

Семинар-кенгаш қатнашчилари шаҳар корхона, ташкилот ва ўқув юртларининг барча жамоат ташкилотларига қарата мурожаат қабул қилдилар, заводнинг жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати музейи билан танишдилар.

Е. ПЕТУХОВ.

«Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасида ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли адо этиш учун социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Меҳнат беллашувида коммунист ва комсомоллар пешқадамлик қилишяпти.

СУРАТДА: шу бирлашманинг ишчиси коммунистик меҳнат зарбдори Юрий Михайлович Ситов. У кунлик нормасини мунтазам 130 процентга етказиб адо этмоқда.

И. Шоиноғомов фотоси.

• Республика бўйлаб

ПЕШТАХТА ЁНИДА—ҚИЗЛАР

Оққўрғон район универмаги ҳузурида ишлаб турган олти ойлик мактаб-корхонани тингловчилар битириб чиқди. 23 нафар қиз саноат моллари сотувчиси касбини эгаллади. Улар назария билан бир вақтда савдо-сотиқда ишлашнинг амалий кўникмаларини ҳам ҳосил қилдилар. Мактаб-корхонани тугатган қизларнинг ҳаммаси Оққўрғон районидаги янги қишлоқ магазинларига юборилди.

Бу йил «Ўзбекбирлашув»га қарашли мактаб-корхоналарда тайёрланган тўрт минг ёш кооператор Ўзбекистон қишлоқ матлубот кооперацияси ходимлари сафларини тўлдиради.

САЛМОҚЛИ ҚОВОҚЛАР

Сирдарё областидаги «Комсомол» совхозининг деҳқонлари ғаройиб қийинчиликка дуч келдилар. Дарҳақиқат: вазни деҳқонларнинг ўзидан сал камроқ бўлган баҳайбат қовоқларни даладан қандай қилиб ташиб олиш керак? Айрим қовоқларнинг оғирлиги 50—60 килограмгача етди. Уларни ташиш учун махсус замбил ясаттиришга тўғри келди.

Х. Ҳалимов бригадаси экинларни шарбат билан суғоргани туфайли мана шундай ҳосилга муяссар бўлди: деҳқонлар маҳаллий ўғитни сувга ивитиб, эгатларга оқизишди, бу эса дарҳол илдизга шимилиб кетди.

Ҳозир хўжалик фермаларига қовоқлар етказиб берила бошланди. Новвос ва чўчқаларнинг озуғига тўғралган қовоқ қўшиб берилмоқда. Уруғи эса қуритиб олинмоқда. Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига қараганда, шу бригада етиштирган қовоқ уруғи областнинг ҳамма хўжаликларига бемалол етади.

(ЎзТАГ).

«Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

«Қийшайган симёғоч»

Бешқайрағоч массивидаги хонадонлар электр энергияси билан нормал ҳолда таъминланмаётгани юқоридаги сарлавҳали материалда танқид қилинган эди.

Шаҳар электр тармоқлари корхонаси бу масалани эътиборга олганини ва Бешқайрағоч массивидаги электр линиялари йил давомида реконструкция қилинишини хабар этган.

«Афандининг баҳонаси»

Шу сарлавҳа остида 16 майда босилган материалда В. И. Ленин номидаги якка тартибда буюм тикиш ва тузатиш ишлаб чиқариш корхоналари бирлашмаси ишидаги айрим нуқсонлар танқид қилинган эди.

Олинган жавобда кўрсатилишича, газета материали коллектив ўртасида муҳокама қилинган. Буюртмачига нисбатан нотўғри муносабатда бўлганликлари учун смена мастери М. Зарипова ҳамда диспетчер Каримоваларга виговар эълон қилинди. Шунингдек, бичиқчи Р. Ахатова буюртмани вақтида бажармаганлиги учун огоҳлантирилди. Ишни яхшилаш чоралари кўрилди.

«Сифатга эътибор бериладими?»

Шу сарлавҳа остида босилган материалда Тошкент тепловоз вагон-ремонти заводидаги дизель цехида сифатга эътибор берилмаётгани танқид қилинган эди.

Заводдан олинган жавобда бу масалада конкрет чора-тадбирлар кўрилгани хабар қилинган.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ОЛИМЛАР ҲАМКОРЛИГИ

СОФИЯ. Болгария билан Совет Иттифоқи олимлари ва инженерларининг биргаликдаги куч-ғайрати билан келгуси беш йилликда 300 га яқин муҳим илмий-техникавий проблемалар ишлаб чиқилиши ва жорий этилиши лозим.

Фан ва техника соҳасида СССР билан ҳамкорлик қилиш Болгария учун ғоят муҳим аҳамият касб этмоқда. 1990 йилгача БХР билан СССР ўртасида моддий ишлаб чиқариш соҳасида ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш бош схемасининг тузилганлиги бу ҳамкорликни янада юқори, сифат жиҳатидан янги босқичга кўтарди. Бу схемада ҳар икки мамлакат илмий муассасалари ўртасидаги интеграцияни янада кенгайтириш ва чуқурлаштириш кўзда тутилади.

1981—1985 йилларда БХР ва СССР олимлари ҳамда мутахассисларининг куч-ғайрати билан ускуна ва қурилмаларнинг юздан кўпроқ янги турларини яратиш, 80 га яқин илғор технология жараёнларини ишлаб чиқиб жорий этиш, техника ҳужжатларининг 70 дан зиёд техникавий лойиҳалари ва комплектларини тайёрлаш мўлжалланмоқда.

30 МИЛЛИОНИНЧИ ТОМОШАБИН

БЕРЛИН. Тўрт йил муқаддам ГДР пойтахти марказида барпо этилган республиканинг Берлин саройида 30 миллионинчи томошабин қайд қилинди.

Шу рақамнинг ўзи сарой немис социалистик давлати гражданларига ва чет эллик меҳмонларга нақадар манзур бўлганлигини исботлаб турибди. Маркс-Энгельс-плац майдонида ойна ва бетондан қурилган бу муҳташам бино энг йирик сиёсий, ижтимоий ва маданий анжуманларни ўтказиш жойи бўлибгина хизмат қилаётгани йўқ. Одамлар мароқли ҳордиқ чиқариш учун ҳам бу ерга келишади.

Яқинда бўлиб ўтган олимпиада ўйинлари вақтида саройдаги улкан телеэкранларда бевосита Москвадан олинган телеэшиттиришлар рангли тасвирда кўрсатилди. Жаҳондаги энг кучли спортчиларнинг беллашувларини кўриш учун ГДР пойтахти аҳолиси ва меҳмонларидан чорак миллиондан кўпроқ киши саройга келди.

ТЕЗ РИВОЖЛАНАЁТГАН ТАРМОҚ

БУДАПЕШТ. Бу Венгрия фармацевтика саноати корхоналарида 30 дан кўпроқ янги дори-дармон ишлаб чиқариш ўзлаштирилади. Бу дориларнинг кўпчилиги венгер мутахассисларининг социалистик мамлакатлардаги ва аввало Совет Иттифоқидаги ҳамкасблари билан ҳамкорлиги доирасида яратилмоқда.

Кейинги йилларда фармацевтика саноати ВХР халқ хўжалигининг тез ривожланаётган тармоқларидан бирига айланди. Ҳозир тармоқдаги кўпгина корхоналар қайта янгиланмоқда — «Гедеон Рихтер», «Хиноин», «Биогал» заводлари ва кўпгина бошқа корхоналар реконструкция қилинмоқда. Бу ишлар 1990 йилгача мўлжалланган мамлакат фармацевтика саноатини ривожлантириш юзасидан яқинда қабул қилинган перспектив программада кўзда тутилган.

ЖУДА КАТТА АҲАМИЯТГА МОЛИК ҲУЖЖАТ

БОНН. Эркин демократик партиянинг Бундестагдаги фракцияси раиси Вольфганг Мишник ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: (Ўн йил муқаддам Москвада тузилган шартнома Совет Иттифоқи билан ГФР ўртасидаги муносабатларда янги давр очди ва халокатли «совуқ уруш» даврга чек қўйди. Бундан ташқари бу шартнома Европада конфронтацияни тугатиш ва қитъамизда тинчликни мустаҳкамлаш учун ҳал қилувчи замин яратиб берди. Москва шартномаси халқаро муносабатларни ривожлантирди. Бу эса турли социал тузумдаги давлатлар ўртасида музокаралар олиб борилишига имконият туғдирди. Шу тариқа, бу шартнома ГФР билан СССР ўртасидаги икки томонлама муносабатларни ривожлантириш учун принципиал аҳамиятга молик бўлибгина қолмай, ГФРнинг Шарқий Европадаги бошқа давлатлар билан муносабатларини нормаллаштириш учун ҳам йўл очиб берди.

Ўша пайтдан буён сиёсий соҳада ҳам, иқтисодий-техникавий ва маданий ҳамкорлик соҳасида ҳам катта муваффақиятларга эришилди. Халқларимиз бир-бирларини яхшироқ билиб олишлари учун ҳали кўп иш қилиши керак, албатта. Шу боисдан Москва шартномасини ҳам, ундан кейин тузилган шартномаларни ҳам ҳаёт тақозо этган мазмун билан тўлдира бориш-муштарак вазифамиздир».

А. ГРИГОРЬЕВ.

КАРТЕРНИНГ ЭРОНГА ҚАРШИ ЙЎЛИ ҚОРАЛАНМОҚДА

ВАШИНГТОН. Ж. Картер маъмуриятининг Эронга нисбатан дўқ-пўписа ва ошкора дағдаға қилиш сиёсатига қарши норозилик белгиси сифатида Эрон студентларининг катта бир группаси иштирокида Оқ уй олдида бошланган очлик ўн бир кун давом этди. Арқондан тўқилган тўсиқ ўртасида АҚШ пойтахтининг қоқ марказидаги иссиқ йўлкада зич жойлашиб олган эронлик йигит ва қизлар жазирама офтоб остида, 35 даражали иссиқда ҳамма қийинчиликлар ва маҳрумликларни мардонавор бошдан кечирдилар. Тинимсиз ҳақоратлар эшитиб турган намойишчилар беҳад асабийлашган эдилар.

Шу намойиш қатнашчиларидан бири эронлик студент Руҳилла ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: «Американинг соғлом фикрли кўпгина гражданлари бизнинг норозилигимизга хайриҳоҳлик ва ҳамдардлик туйғуси билан қарадилар. Америка пойтахтидаги намойиш вақтида 27 июль куни қамоққа олинган 200 га яқин ака-укаларимиз ва опа-сингилларимиз айни мана шундай биргаликдаги куч-ғайратлар туфайли озод қилиндилар».

Қамоқхона зиндонларидан чиқарилган эронликларнинг жуда кўплари Вашингтонга келиб, Америка маъмуриятининг Эронга қарши йўлини қораловчи норозилик намойишида қатнашди. АҚШда яшаб турган 200 дан ортиқ эрон граждани Вашингтон кўчаларидан «МРБ — Эрондан қўлингни торт!», «Яшасин Эрондаги ислом революцияси!», «Яшасин ер юзидаги барча мазлумларнинг бирлиги!» деган шиорларни такрорлаб ўтди. Намойишчилар Оқ уй ёнига боришганида очлик эълон қилган эронликлар уларга қўшилдилар.

Вашингтон маъмуриятининг Эронга қарши шовинистик йўлини Американинг кенг жамоатчилиги қаттиқ қораламоқда. Бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида АҚШнинг собиқ юстиция министри Р. Кларк, диний ва илмий доираларнинг намояндалари 27 июль намойиши вақтида эронлик гражданларни қамоққа олган полиция маъмурларининг ҳаракатларини қонунга хилоф деб атадилар. Кларк, жумладан, бундай деди: эронлик студентларга расмий айб қўймай туриб, уларнинг қамоққа олиниши «инсон ҳуқуқларини бузишнинг мен ҳеч қачон кўрмаган энг қўпол намунасидир».

В. КУХАРЕНКО.

Табиий офат

ДЕҲЛИ. Бу йилги муссонлар Ҳиндистон территориясига жуда кўп ёғингарчилик келтирди. Бир хил районларда муссон ёмғирларидан сўнг нам олган ер ям-яшил либос кийди, бошқа районларда эса сурункали жала ёмғирлар қаттиқ тошқинларга сабаб бўлди.

Ҳиндистоннинг аҳоли кўп яшайдиган Уттер-Прадеш штатида жиддий аҳвол вужудга келди. Бу ерда тўрт юзга яқин киши табиий офат қурбонлари бўлди. Ганг, Гхагра, Гомати ва Гандак дарёлари тошиб атроф аҳоли пунктларини босди. Жаунпур шаҳри ташқи дунёдан ажралиб қолди, шаҳарнинг ва атроф районларнинг ҳамма уй-жой массивларини сув босди.

Бихарда 1,7 миллионга яқин киши табиий офатдан жабрланди. Штатда 20 мингта уй-жой вайрон бўлди, 450 минг гектардан зиёд майдондаги экинлар пайҳон бўлди.

Ҳиндистонда тошқинларнинг ҳалокатли оқибатлари олдини олишга қаратилган тадбирлар изчиллик билан амалга оширилмоқда. Шу табиий офатга дучор бўлиб турадиган территориянинг ярми каналлар, сув омборлари, дамбалар ва тўғонлар қуриш туфайли самарали ихоталанадиган бўлди.

Яқинда ҳукумат тошқинларни контроль қилиш умуммиллий планини амалга оширишга киришди. Бу план 1985 йилгача мўлжалланган. Ҳар йили турли ихота иншоотларини қуриш учун уч миллиард рупий ажратилади. Дов-дарахтлар ўтказиш ишларини кенгайтиришга, дарё тошганда суви йиғиб олинадиган сув омборлари қуришга, шунингдек катта-катта дарё системаларини бир-бирлари билан боғлайдиган каналлар қазишга муҳим аҳамият берилмоқда. Планни амалга оширишда ирригация, электр энергияси ҳосил қилиш, кема қатнови эҳтиёжлари ҳам назарда тутилади.

90 ОИЛА УЧУН

Луначарский шоссесининг жанубий томонида яна бир турар жой биноси фойдаланишга тахт қилиб қўйилди. Уни «Главташкентстрой» 1-уйсозлик комбинатига қарашли 26-бошқарманинг Борис Куон ва Пётр Пак бошлиқ коммунистик меҳнат бригадалари қуришди. Янги истиқомат маскани 90 оилага мўлжаллангандир. Пардозлаш ишларини комбинатнинг 21-бошқармаси бригадалари бажаришди.

Собир Раҳимов районининг Қорақамиш 1/3 микрорайонида жойлашган «Зангори экран» ательеси коллективининг хизматидан аҳоли мамнун бўлмоқда. Коммунистик меҳнат зарбдори 6-разрядли мутахассис Ботир Ёқубов бошчилигидаги цех усталари ойлик планларини 110—120 процент адо этмоқдалар. Бу ерда аҳоли телевизорларини тузатиш муддатини икки баравар қисқартиришга муваффақ бўлинган.

СУРАТДА: социалистик мусобақа ғолиби, 5-разрядли радиомеханик Н. Юсупов ва цех бошлиғи Б. Ёқубов иш устида.

Х. Шодиев фотоси.

• ШАҲРИМ—ФАХРИМ

УЮШГАН «АНСАМБЛЬ»

Халқлар дўстлиги майдонидаги кино-концерт залининг қурувчилари яп-янги креслоларга ўтиришар экан, ҳазиллашиб «билетингизда кўрсатилган жойга ўтиринг» дердилар. Аммо ҳеч кимда билет йўқ эди. Залда... томоша залидаги креслоларнинг паст-баландлиги ўлчаб кўрилаётганди. «Томошабинлар» «партер» ҳам, «Галерея» ҳам залда яхши ўрнашганлигига қаноат ҳосил қилгач, залдан чиқдилар ва мебелни йиғиштириб олдилар. Катта қурилиш симфонияси янги бир куч билан янгради. Иш аб турган механизмлар гувуллашида, электр сварка шитирлашида, монтаж асбобларининг тақиллашида бирон ҳам дирижер қайси «партия» етакчи эканлигини аниқлаб бера олмайди. Аммо «партитура»—ишларнинг тармок графигига қараб қурувчилар ансамбли уюшқоқ экан деб бемалол айтиши мумкин.

—Лойиҳада белгиланган ишларнинг кўпи амалга оширилиб бўлди, — дейди «Висотстрой» трести бош пудратчи қурилиш ташкилотининг бошлиғи А. Кочеров, томоша зали сўнгги пардоздан чиқишга тайёр. Товуш-техника биноси монтажга топширилди. Бинонинг ташқариси жадал безакдан чиқарилмоқда, вентиляция қурилмалари, энергия системаси монтаж қилиб тугалланмоқда. Объект топшириладиган пайт яқинлигини ҳамма билади.

—Иш графигини неча бор тиғизлаштира олдик, — дейди «Висотстрой» трестининг бош инженери П.Саркисов.— Масалан, яқинда залдаги қандиллар маҳкамланадиган «фонарлар»ни кўтаришнинг жуда яхши бир йўлини топдик. Уларни ҳавоза ёрдамида кўтариб бўлак-бўлак қилиб маҳкамлаш ўрнига «фонар»ни йиғилган ҳолда кўтаришга имкон берувчи чиғирлар системасини мосладик. Тайёр ҳавозаларни эса бинонинг ташқарисини безаётганларга топширдик. Натижада иш графиги қирқ кунга қисқарди.

Злобин методи ҳам жуда яхши хизмат қилди: ундан фойдаланган М. Ҳабибуллаевнинг комплекс бригадаси бош зал томини монтаж қилишни ярим йилга тезлатди.

(УзТАГ).

Урта Осиё озиқ-овқат саноати лойиҳа-конструкторлик илмий текшириш институтининг коллективи республикамизнинг саноат объектларини ривожлантиришга катта ҳисса қўшмоқда. Ҳозир бу ерда оби-нонларни саноат миқёсида иш лаб чиқаришни кўпайтириш ва унинг сифатини яхшилаш борасида биохимиявий ва микробиологик жараёнларни ўрганиш, шунингдек, уни ишлаб чиқаришда қўллаш бўйича тадқиқот ишлари ҳам олиб борилаяпти.

СУРАТДА: институт лабораторияси ходимларидан: (чапдан) Холида Мажидова, кичик илмий ходимлар Сурайё Нурматова ва Гўзал Солижоновалар навбатдаги тадқиқот натижаларини ўрганишмоқда.

И. Шоиноғомов фотоси.

СОВЕТ КИШИСИ ЧЕТ ЭЛДА

ҚАРДОШЛАРЧА ЁРДАМ

ЎЗБЕК МУТАХАССИСЛАРИ АНГОЛАДА

Ангола Халқ Республикаси қишлоқ хўжалик министри Мануэл Пакавира Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министри И. Ҳ. Жўрабеков билан суҳбатда бундай деди.

—Ўзбекистон мутахассислари ташкил қилган дастлабки икки давлат хўжалигининг тажрибаси мамлакат учун зарур бўлган қишлоқ хўжалик экинларини етиштиришни жадал ривожлантириш учун ишонч бағишлайди.

У айтдики, яқин йиллар ичида Ангола мамлакат учун ҳақиқатан ҳам оқ олтин ҳисобланган 80 минг тонна пахта етиштириши мумкин. Мамлакатда мустамлакачилар ҳукмронлик қилган даврда энг серҳосил йилда атиги 48 минг тонна пахта етиштирилган эди.

Анголанинг ўтмишига кичик экскурсия қилиш — Африкадаги шу республикага Советлар мамлакатининг беғараз ёрдами қанчалик катта аҳамиятга эга бўлганлигини яхшироқ тасаввур этиш имконини беради.

Ангола шу йил ноябрь ойида ўз мустақиллигининг беш йиллигини нишонлайди. Оғир мерос қолдирган Португалиянинг беш асрлик мустамлакачилик ҳукмронлигидан кейин атиги беш йил ўтди. Рақамларга мурожаат этайлик. Мамлакат аҳолисининг 85 проценти қишлоқда яшаб, деҳқончилик учун ярокли бўлган атиги 3 процент майдонда меҳнат қилади. Кадрлар, техника, химикатлар етишмайди. Бу ерда табиий шароитлар бир йилда бир неча марта ҳосил кўтариш имконини беради, Ангола ўз ерининг маҳсули билан 150 миллион кишини боқа олиши мумкин. Лекин атиги олти миллион кишидан иборат мамлакат аҳолиси очликдан азоб чекарди.

Совет кишилари ана шундай шароитда Ангола халқига биринчи бўлиб ёрдам қўлини чўздилар. «Жорнал ди Ангола» газетаси 1978 йилдаёқ бундай деб ёзган эди: «Луанда яқинидаги экспериментал пахтачилик марказида ўтказилган тажрибаларнинг натижалари қишлоқ хўжалиги соҳасида муваффақиятга эришишга бўлган умидимизни мустаҳкамлайди. Совет пахтакорлари қизиқарли илмий методлар ва агротехника усулларини қўллаб, мамлакатимизда мисли кўрилмаган ҳосилдорликка эришдилар».

Бу ерда гап Ўзбекистондан келган мутахассислар ҳақида борарди. Газетада босилган мақолада сўнгра экспериментал қишлоқ хўжалик марказлари ҳақида ҳикоя қилинди.

Булардан бири пахтачилик маркази бўлиб, у Луанда яқинидаги Ангола пахтачилигининг анъанавий райони — Онга-Занга деган қишлоқда, иккинчиси, ғаллачилик маркази — мамлакат жанубидаги Лубанга шаҳри яқинидаги Умпатада жойлашган. Ўзбек инженерлари, агрономлари ,олимлари ҳар икки марказда давлат хўжаликлари—замонавий техника билан таъминланган давлат қишлоқ хўжалик корхоналарини тузишда анголалик дўстларга кўмаклашдилар.

Ўзбекистон Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги давлат хўжаликларини барпо этишда бош пудратчи бўлди. Министр И. Ҳ. Жўрабеков совет делегациясига бош бўлиб, яқинда Анголага борди ва бу ишларнинг дастлабки якунларини чиқарди.

— «Онга-Занга» давлат хўжалигида,— деб ҳикоя қилади И. Ҳ. Жўрабеков, — пахта етиштириш учун ҳозирдаёқ салкам 250 гектар ер ўзлаштирилган. Бу ерлар олдин буталардан, баобабларнинг жуда катта илдизларидан тозаланди. Сўнгра ерлар яхшилаб текисланди ва ботқоқликлар қуритилди, суғориш шохобчалари ўтказилди. Шу ерга яқин жойдаги кўлдан насослар ёрдамида сув чиқариладиган бўлди: Бу ерда пахта Ангола тарихида биринчи марта суғориладиган ерда етиштирилмоқда.

Давлат хўжалигида совет тракторлари, сеялкалари, культиваторлари, пахта териш машиналари ишламоқда — буларнинг ҳаммасига Тошкент заводларининг маркаси қўйилган. Замонавий машина-механизмлар ни ва агротехника усулларини қўлланиш лалми ерларда етиштирилган маҳаллий нав пахта ҳосилини 2—3 баравар ошириш имконини берди. Анголада 1973 йилда ҳар гектар ердан энг юқори— 7,3 центнердан пахта ҳосили олинди. Одатдаги ҳосил гектар бошига 2—3 центнерни ташкил этарди. Эндиликда эса бу жойларда 30 центнердан ва бундан ҳам кўпроқ ҳосил етиштиришга эришилмоқда. Бундан ташқари мамлакатнинг иқлими бир йилда икки марта ҳосил олиш имконини беради. «Онга-Занга» давлат хўжалигида шундай қилинмоқда, чигит биринчи марта январь ойида экилиб, ҳосил июнь бошларида териб олинади. Июнь ойининг ўрталарида яна чигит экилади. Пахта ўрнига маккажўхори, помидор, полиз экинлари, картошка етиштириш мумкин. Бу экинларнинг ҳаммаси суғориладиган ерларда мўл ҳосил беради.

Пахтачилик комплекси машиналарида ҳозирча асосан Ўзбекистон мутахассислари ишламоқда. Аммо давлат хўжалигида ҳунар-техника мактаби очилган бўлиб, бу ерда Ангола ёшларидан олтмиш киши пахтакорлик маҳоратини ўзлаштирмоқда. Улар бутун мамлакат ўқиганидек зўр ҳавас билан ўқимоқдалар. Мамлакат аҳолисининг 85 проценти — қора танли анголаларнинг аслида ҳаммаси, умуман ўқиш ва ёзишни билмасди.

«Умпата» ғаллачилик давлат хўжалигида ҳам далалар тозаланиб, текисланди, суғориш шахобчалари ўтказилди. 400 гектар суғориладиган ерларда биринчи марта донли экинлар етиштирилмоқда. Буғдой маҳаллий навларининг ҳосили уч марта, маккажўхори ҳосили икки марта ошди, карам, батат, сабзи сингари сабзавот ҳосили эса бундан ҳам кўпроқ ортди. Энг хилма-хил касбдаги совет кишиларидан иборат агрономлар, ирригаторлар энтомологлар, механизаторлар бу ерда ишлаб, ўз билимлари, тажрибаларини давлат хўжалигининг ишчилари билан, атроф-теваракдаги қишлоқ аҳолиси билан баҳам кўрадилар. Ҳамма ишлар, дейди министр, текин бажарилмоқда.

Давлат хўжалигида клуб очилди, мактаб бор. Бу ерда Ўзбекистондан борган мутахассислар, Ангола ўқитувчилари билан биргаликда болаларни ва катта ёшдаги кишиларни ўқитмоқдалар. Механизаторлар тайёрлаш курслари очилган бўлиб, бу ерда Ангола хотин-қизлари биринчи марта эркаклар билан биргаликда машиналарни бошқариш санъатини ўрганмоқдалар.

— Янги мамлакат ёш гражданларининг тушунчаси ниҳоятда ўзгариб бормоқда, — дейди суҳбатдошимиз. — Яқиндагина уларнинг тенгдошлари болалигидаёқ эрга берилишдан бошқа ҳеч қандай қисмат тўғрисида фикр юритолмас эдилар. Ангола хотин-қизлари оилада ҳам, оиладан ташқарида ҳам ҳеч қандай ҳуқуққа эга эмас эди. Энди ана шу қизларнинг ўзлари мактабга, клубларга келмоқдалар.

МПЛА — Меҳнат партиясининг асосчиси ва раҳбари, Ангола Халқ Республикасининг биринчи президенти Антонио Агостиньо Нето бундай деган эди:

«Совет ёрдами бизнинг тарихий тараққиётимизда, мамлакат мустақиллигига ва уни реконструкция қилишга эришиш соҳасида ниҳоят муҳим роль ўйнади. Бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас эди, чунки Совет Иттифоқи халқлар тарихий тараққиётининг одилона олдинги сафида туриб, революцион йўлни босиб ўтиб, коммунизм қурмоқда. Бу йўл эксплуататорлик жамиятидан социализмга ва пролетар интернационализмнинг туғилишига олиб келди».

Шундай қилиб, Африкадаги олис мамлакат кишилари ана шу сўзларнинг ҳаққоний эканлигига ўз тажрибасида ишонч ҳосил қилдилар. Улар дўстларга янги ҳаёт барпо этишда кўмаклашаётган совет кишисининг сахий қўли ва эзгу қалбига ишонч ҳосил қилдилар.

Ҳозир Ўзбекистон Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигида янги лойиҳаларнинг техникавий-иқтисодий асослари ишлаб чиқилмоқда. Ангола учун яна бешта давлат хўжалиги барпо этилади. Бу хўжаликлар 1981—1985 йилларда, социализм йўлини танлаб олган халқ тарихидаги биринчи беш йиллик мобайнида ишга туширилади.

С. ФРОЛОВА,
ЎзТАГ мухбири.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

О. ТЎХТАСИНОВ: Мени маиший буюмлар прокати шартномаси бўйича буюмлардан фойдаланиш тартиби қизиқтиради. Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: Гражданлик қонунчилиги маиший прокатни мулк ижараси шартномасининг алоҳида кўриниши сифатида ажратиб тартибга солади. Маиший прокат шартномаси бўйича барча ҳолларда, фақат социалистик ташкилотлар ижарага берувчи бўлиб қатнашадилар. Ижарага олувчилар эса фақат гражданлар бўладилар. Маиший прокат шартномасининг предмети хусусий аломатлари билан белгиланган истеъмол қилинмайдиган хилма-хил ашёлар бўлиши мумкин.

Маиший прокат шартномаси бўйича буюмларни фойдаланиш учун бериш шартлари ва тартиби ҳар қайси иттифоқдош республиканинг қонунчилиги билан белгиланади. Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Совети прокатнинг айрим турлари бўйича типовой шартномаларни тасдиқлайди. Ана шу шартномаларда маиший прокат шартномасининг иштирокчилари, шартноманинг формаси, шартномада иштирок этувчиларнинг асосий ҳуқуқ ва бурчлари, шартнома бўйича олинган бурчларнинг бажарилмаслиги ёки лозим даражада бажарилмаслиги учун тарафларнинг мулкий жавобгарликлари тўғрисидаги масалалар ҳал қилинади.

Маиший прокатнинг типовой шартномаларида Ўзбекистон ССР Гражданлик кодексининг 324-моддасида шарҳланаётган ушбу бобнинг нормаларида назарда тутилмаган қўшимча ҳуқуқларнинг мулкдан фойдаланувчиларга берилиши тўғрисидаги қатор қоидалар назарда тутилган. Чунончи, музика асбобларини ва узоқ вақт давомида фойдаланиладиган маиший техника буюмларини прокатга бериш тўғрисидаги типовой шартномаларда, ўз бурчларини виждонан бажарувчи ижарага олувчига шартномани янги муддатга тиклашга бошқа шахсларга нисбатан устунлик ҳуқуқи берилиши белгиланган.

Типовой шартномаларнинг шартларида мулкдан фойдаланувчиларнинг ҳуқуқларини чеклаб четга чиқиш тўғрисидаги келишувлар ҳақиқий саналмайди.

Ҳ. МИРЗАЕВ: Мен соатсозлик касбини эгаллламоқчи эдим. Шу касбни қаерда эгаллаш мумкин?

Жавоб: Тошкентдаги 139-ҳунар-техника билим юртида соатсозлик касбини эгаллаш мумкин. У Собир Раҳимов районининг Сағбон кўчасидаги 17-уйда жойлашган. У ерга 49, 59, 76-автобусларда борилиб, «Қўштут» бекатида тушилади.

Н. ИСМОИЛОВ, Ш. МАҲМУДОВ ва бошқалар: Бизларга қандай ҳолларда васий ва ҳомийларни ўз вазифаларини бажаришдан четлатиш мумкинлиги ҳақида маълумот беришингизни сўраймиз.

Жавоб: Васий ва ҳомий ўз зиммасига юклатилган вазифаларни муносиб даражада бажармагани ҳолда, васийлик ва ҳомийлик органи васий ёки ҳомийни бу вазифаларни бажаришдан четлатади. Васийлик ва ҳомийликдан ғаразли мақсадларда ёҳуд васийликдаги ёки ҳомийликдаги шахснинг зарарига фойдаланилганда, шунингдек, васийлик ва ҳомийликда бўлган болалар назоратсиз ёҳуд зарур моддий ёрдамсиз қолдирилганда, васийлик ва ҳомийлик органи васий ёки ҳомийни қонунда кўрсатилган тартибда жавобгарликка тортиш масаласини қўяди.

Редактор ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

—КИЧИК ҲИКОЯЛАР—

ТУРНАЛАР, ПАСТ УЧИНГ!

Бола эди у. Олам кўм-кўк эди. Ям-яшил қир баланд тоғларга туташган эди. Сўқмоқ йўлдан у парпирон бўлиб чопиб борарди-да, терлаб-пишиб кетарди. Чанқарди. Катта мисранг харсангтош тагидан қайнаб-қайнаб чиқаётган булоқни кўрарди-ю, кўксини қумлоқ ерга бериб зилол сувдан симирарди.

—Оҳ-оҳ, жудаям ширин, маза,—дер эди у хаёлан,—мазза қилдим!..

Бола эди у. Олам ғўзал эди. Томирларида қон қайнарди: майсаларнинг шивирлаб ўсишини, гулларнинг нафис оҳанг билан очилишини, қушларнинг мусиқий наволарини, тошларнинг бир-бирига тасбеҳ доналаридек «шақ-шуқ» урилиб тушаётганини, ҳамма-ҳаммасини эшитарди, ҳис қиларди, завқ оларди.

Бола эди у. Барра майсалар устига чалқанча ётиб, гоҳ унга кўксини бериб она-ернинг қалбига қулоқ соларди. Шунда ер билан осмон орасида бир муаллақ садо эшитилгандек бўларди:

—Ухлаяпманми?— дерди у мастона бир туйғу билан. —Йўғ-э, уйғоқман-ку!

Бола эди у. Она-Ер уни аллалаётган эди. Томирларида қон қайнарди: майсаларнинг шивирлаб ўсиши, гулларнинг нафис оҳанг билан очилиши, қушларнинг мусиқий наволари, тошларнинг бир-бирига тасбеҳ доналаридек «шақ-шуқ» урилиб тушаётгани, ҳамма-ҳаммаси бу гўдакнинг қалбига она-Ернинг меҳрини, шарбатини қуяётган эди.

Бола эди у. Она-Ер бағрига қулоқ тутиб, осмон билан ер ўртасида, лекин жуда узоқдан келаётган ялпи нидони эшитарди:

—Қур-э, кур-э, қурр-э!.. Нима бу? Қанақа нидо бу? Нега бунчалар ғамгин, ҳазин садо бу?

Бола эди у. Осмон мусаффо эди. Гўдак ерга қулоқ тутиб эшитганда келган садо турналар нидоси эди. У узоқда кўрди. Уфқда арғамчи солиб бир қатим қора ипдек турналар карвони келарди.

Бола эди у. Бошини кўтариб мунчоқдек ширин кўзлари билан турналар сафига тикилди. Қулоқ тутди. Олам тинч. Осмон жимжит. Она-Ер сокин. Ҳамма нарса, бутун борлиқ тин олмай қўйди. Гўё фақат турналар карвонининг салобатли садосини эшитарди:

—Қур-э, қур-э, қурр-э!..

Бола эди у. Турналарнинг карвонига — сафларининг текислигига, қиңғир кетмай бир зайлда парвоз этиб боришаётганига, бир маромда қанот қоқишаётганига чалқанча ётганича ҳавас билан тикилиб қолди. Турналарнинг сарбони—карвонбошиси ҳаммасига қатъий фармон оҳангида: «Қур-э, қур-э, қурр-э» деяётганини бола бошқача, ўз наздида: «Тўғри, тўғри, тўғри учинглар!» деб тушунди.

Турналар сафда тўғри учиб боришарди.

Бола эди у. Олам кенг эди. Ҳамма нарса бу пайтда унга покиза, тоза кўринарди. Мусаффо бу осмондан, яшил далалардан, бурама сўқмоқлардан, зилол булоқлардан, яқин-йироқдаги оқсоқол—пурвиқор чўққилардан завқ оларди. Турналар карвонининг арғамчиси тўғри учиб, тоғ қишлоғига кириб келаётганидан шодланиб қийқирарди:

—Баланд учинг!

Турналар карвони гўдакнинг беғубор овозидан севинишгандек, «Қур-э, қур-э, қурр-э!» деган ҳайқириқ, қийқириқ билан яна баланд, яна самоланиб учардилар.

Болага бу завқ эди, шавқ эди, кўтаринки бир руҳ эди, шукуҳ эди, турналар қийқириғи гўё қодир табиатнинг шукронаси эди.

Бола эди у. Оламни чексиз деб ўйлар эди. Оламни эмас, умрни чексиз деб билар эди. Лекин турналар карвони тез, шитоб билан ўтиб кетди...

...Умрга куз келди. Кекса эди у. Олам сариғ эди. Энди унинг томирларида қон қайнамас, милдирар эди. Майсалар шивирлаб ўсишдан тўхтаган эди. Сарғайган эди. Гуллар нафис оҳанг билан очилишидан тўхтаб, гул барглари қуриб бошлаган эди. Қушларнинг мусиқий наволарида жўжаларини учирма қилиб юбориб, уларнинг қайга кетганидан ташвиш чекаётган нолалари эшитилар эди. Тоғдан энди тасбеҳ доналарига ўхшаб «шақ-шуқ» урилиб тушаётган тошлар садоси йўқ эди.

Кекса эди у. Сап-сариқ қир баланд тоғларга туташган эди. Сўқмоқ йўлдан у сокин-сокин қадам босиб, асога суяниб, терлаб-пишиб пастга тушиб борарди. Ташна эди у. Болаликдан таниш катта мисранг харсангтош тагидан зўрға-зўрға қайнаб чиқаётган булоқни кўрди-ю, чўнқайиб қумлоқ ерга ўтирди, камондек эгилиб булоқнинг зилол сувидан ажин босган кафтига олиб ичди.

—Ширин, анча ширин,— деди у бир хаёл билан, — бу оби-ҳаёт, одам ичса яйрайди.

Кекса эди у. Нарироқ бориб хазон бўлган гиёҳлар устига ўтирди. Назднда осмон ҳам, ер ҳам, бутун борлиқ ҳам гунг эди. Суянчиғи—ҳассага иягини тираб, ерга қулоқ тутди.

—Ухлаяпманми, йўқ бўлиб қолаяпманми? —дерди у ҳиссиз бир туйғу билан, —Йўғ-э, кўзим очиқ, мен шу оламда борман.

Кекса эди у: томирларида қон милдираб оқарди. Олам ҳам хира эди. Осмон сиёҳранг бир тусда кўринар эди. У ўзоқда, хира бир айри чизиқни кўрди, яқинлашгач билди:

—Турналарми?.. Ҳа, турналар,—деди у кўзини офтобдан пана қилиб термуларкан.

Кекса эди у. Турналар осмон гумбазининг қоқ тепасига келганда чол уларнинг текис сафини кўриб жилмайди, болалик чоғларини эслаб кетди. Шунда турналарнинг: «Қур-э, кўр-э, қурр-э!» садоларини бир пайтлар эшитганини юрак-юракдан ҳис этди.

Кекса эди у. Кўзлари хира кўрса ҳам, қулоқлари турналарнинг нидосини эшитмас эди. У илтижо қилди:

—Турналар, товушингизни бир эшитай!.. Паст учинг, турналар!

Кекса эди у. Турналарга бир замонлар у: «Баланд учинг» деганда самоланиб кетишганди, энди турналар паст учмаслигини, унга ўз товушларини эшиттирмасдан ўтиб кетишларини билмас эди.

Кекса эди у. Лекин турналарни севар эди. Бу оламга тўймаган эди. Ниҳоят, кексалик ҳам охирига етиб, қария шундай бир гап айтди:

—Яхши кўрган нарсадан айрилиш табиатнинг қонуни экан. Ким бунга бўйсунмаса, табиат уни бўйсундираркан. Одам яхши кўрган нарсасини кўз юмгунча қадрлаши керак экан.

ЯШИЛ ЯПРОҚ

Баҳор сепини ёйди. Дуркин ўсган дарахт илдизлари ўз танасидан ингичка томирлари орқали шарбат юбориб новдаларида куртак, кейин яшил япроқ яратди. Қуёшнинг ҳарорати, шамолнинг шарофати, хуллас табиатнинг маҳорати билан япроқ яшнади. Янги барг дуркин дарахтга ярашди.

— Ўзингни сақла, ҳудабеҳуда эркаланма, лақиллама, хиром этаверма,—деди дарахт япроққа, —бу дунёнинг сел-довулларидан, ёмон кўзларидан, аччиқ шамоллардан эҳтиёт бўл. Ёмон йўлга юрсанг ҳазон бўласан, яхшиликка интилсанг бўстон бўласан.

Яшил япроқ ўз ҳусну-жамолига керилиб, шамолларда хиром этди, қуёшга бош кўтариб манманликка берилди, эркаловчи шаббодаларга қўл силтади. Шу феъл-атворидан завол топиб, кузда сарғайди:

—Яхши фарзандим бўлсин деб сени яшил дунёга келтирдим,—деди кўз ёши тўкиб дарахт.—Лекин манманлик қилдинг, менинг отам—қуёшимга бош кўтардинг, бебаҳо саррин шамолларга қўл силтадинг, ана энди қаро ерга тушиб жабрингни тортасан, фарзандим.

Дуркин дарахт сарғайган япроқни шамол кучи билан жон аччиғида «чирт» этиб ерга ташлади-ю, мунгли қиш уйқусига кетди.

Киссадан ҳисса:
Қобил фарзанд ҳар юракка зеб-зийнат,
Ёмон фарзанд соф меҳнатга хиёнат.

Оқшом чоғи дилига пок ният келадиган одамлар мени кечиришсин, лекин кўп эзгу ниятлар тонгдан бошланади. Қаҳрамоним — тонг юлдузи Ҳулкарбону субҳидамда сафарга чиқиб, азим бир дарё соҳилида одамларнинг Одамидан: «Дунёда нима гўзал?» деб сўради. Мутолаа қилинг. бу ерда ҳар Инсон нима гўзаллигини ўзича изҳор этади:

ОЛТИН СЎЗ

Меҳнатдан хориган одам айтди: «— Дунёда ширин уйқудан гўзал нарса йўқ!»

Ошиқ деди: «— Мен ёр висолини ҳар қандай гўзалликка алмашмайман!»

Бемор деди: «—Саломатлик қадрини хасталик тортмаганлар билмайди, беморга тонгдан гўзал нарса бўлмайди!»

Бастакор: «—Оҳанг, наво, садо, куй—энг гўзал нарсалардир!»

Мироб: «—Дунёда энг гўзал нарса сувнинг шилдираши!»,

Боғбон: «— Яшилликдан бошқа нима гўзал нарса бор?»

Чароғбон: «— Борлиқдаги ҳамма нарсани яшнатган нур, ёруғлик, шуъла, мен нурни гўзал деймаn!»

Сахий: «—Мўл-кўлчиликни кўрганимда, бу гўзалликдан бир олам яшнаб кетаман!»

Ота-она: «—Фарзанд кулгисидан гўзалроқ нарса борми?»

Ҳулкарбону буларнинг лутф-карамларини тинглаб, таҳсин-офаринлар айтди. Кейин бир чеккада ўтирган нуроний, юз-кўзидан заковат нури ёғилиб турган кексага мурожаат этиб: «Бу хусусда сиз нима гап айтасиз, отахон?» деб сўради.

Донишманд чол шундай жавоб берди:

—Ҳамма бу ерда ҳақ гапни айтди, бўтам. Аммо гўзаллик қанча бўлса, ёмонлик ҳам шунча кўп яратилганини зукко кишилар ўзлари билиб оладилар. Кимдир нур-зиёни, кимдир қоранғи-ю зулматни, кимлар яшилликни, кимлар хазонликни гўзал деб билади, бу ҳар кимнинг феъл-атворига, хулқи-тароватига, насл-насабига қараб бўлади. Мен гўзалликларнинг асосини ақл деб биламан. Ақл — инсониятнинг бошидаги тож. Бутун дунёни бир одам деб билсак, ақл унинг қуёшидир. Зеро, ҳамма гўзалликларни ақл билан идрок қиламиз. Ҳатто қодир табиат ҳам бу оламни ақл билан яратган ва одамларга ақл берган.

Ҳулкарбону донишманд кексага таъзим қилиб:

—Тасанно, отахон!—деди кўксига қўл қўйиб,— Сиз олтин сўз айтдингиз, бу билан ҳамманинг гўзаллик тўғрисидаги сўзига безак бердингиз. Зеро, олтин ҳамма маъданларни безайди ва ҳеч қачон ўз қимматини йўқотмайди, у ҳам ақлга ўхшайди .

Тўлқин РАСУЛЕВ.

УМРИ БОҚИЙ ДЎСТЛИК

ЎЗБЕКИСТОН БИОЛОГИЯСИ ҚИЗИҚТИРАДИ

Воронеж Давлат пегогика институти биология-тупроқшунослик факультетининг бир группа студентлари

БУГУН

республикамиз пойтахтига келиб тушишди. Группа 30 студентдан иборат бўлиб ,унга институт ўқитувчиси, биология фанлари кандидати А. Васильев раҳбарлик қилмоқда.

Амалий машғулотлар ўтказишни кўзда тутган группа дастлаб Самарқанд областининг Нурота тоғлари тупроғини ҳамда ўсимликлар дунёсини ўрганади.

Сўнгра группа Сурхондарё областининг Боботоғ ҳамда Ҳисор тизма тоғларида бир ҳафта давомида кузатув ишларини олиб боради.

—Биз,—дейди А. Васильев,—Ҳисор тоғлари этагидаги Тўполондарё бўйида ҳам балиқлар оламини ўрганиш учун машғулотлар ўтказамиз.

ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР УЧУН АЛЬМАНАХЛАР

Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлимининг «Ўзбекистон» станцияси электромеханика деposида ўтказилган оғзаки альманах КПСС Марказий Комитетининг 1980 йил июнь Пленуми материалларига бағишланди. Бу альманахни темирйўлчилар Маданият саройи ходимлари, «Билим» жамияти лекторлари, бадиий ҳаваскорлик қатнашчилари тайёрладилар. Анъанага кўра у бир неча саҳифадан иборат. Биринчи саҳифа июнь Пленумининг халқаро аҳамиятига бағишланган, иккинчи саҳифа Москвадаги XXII олимпиада ўйинларининг муваффақияти ҳақида ҳикоя қилади, учинчи саҳифада энг янги сиёсий китоблар кўрсатилган. Альманах КПСС XXVI съезди шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақа пешқадамлари илтимоси асосида тузилган духовой оркестр концерти билан тугади.

(УзТАГ).

САНЪАТ МАСКАНЛАРИДА

ЯНГИ БЎЛИМ ОЧИЛДИ

Глиэр номидаги республика музика мактаб интернатини бу йил 90 нафар ўғил-қиз битириб чиқди. Улар бу ерда ўзлари танлаган музика ихтисоси бўйича мактаб программаси ҳажмида тўла билим олиб чиқишди. Энди улар Тошкент Давлат консерваториясида, Маданият ва педагогика институтларида ўқишни давом эттирадилар.

Музика масканида янги ўқув йилига қабул ҳам муваффақият билан якунланди. Ҳар йили мактаб-интернатда областлардан келганлар учун кам ўрин ажратилган эди. Бу йил ҳужжат топширган ёш санъаткорларнинг 90 процентини эса областдан келганлар ташкил этади.

БУГУН

мактаб-интернатда янги ўқув йилига тайёргарлик кўриш ишлари ниҳоясига етказилди.

— Шуниси қувончлики,—дейди мактаб-интернат директори Комил Кенжаев,—бу йил ёш санъаткорлар даргоҳида янги тасвирий санъат бўлими очилди. Бу бўлимда рассомчиликка иқтидори бор ўқувчилардан ўн беш нафари таълим олади.

Ҳамза номидаги республика музика билим юрти малакали ижрочилар етказиб берадиган илм масканидир. Ўқувчилар томошабинлар ҳузурида тез-тез ўз маҳоратларини намойиш этиб туришади. Корхона ва муассасаларда, маданият ва истироҳат боғларида ёш санъаткорларнинг чиқиши ҳамиша катта қизиқиш билан кутиб олинади.

СУРАТЛАРДА: музика билим юрти созандалари янги куйларни ўрганишяпти.

М. Нуриддинов фотолари.

Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

ҚУЛАЙЛИК ЯРАТИЛАДИ

«Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари учун Полторацкий кўчасида янги тўққиз қаватли уй фойдаланишга топширилди. Барча кулайликларга эга бўлган чиройли бинони 2-уйсозлик комбинатининг бинокорлари бунёд этишди.

Бинонинг биринчи қаватида бу уйда яшовчи аҳоли учун қатор маданий-маиший қулайликлар муҳайё этиляпти. Жумладан, кичкинтойлар учун сут тайёрловчи кухня, омонат касса, болалар кутубхонаси, ўқув зали, кино ва фото аппаратларни ремонтга қабул қилиш пункти очилади. Район юридик консультацияси ва 18-ЖЭК ҳам шу бинода жойлашади.

КИНО

12 АВГУСТДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ЭҲ, БУ ҚИЗИЛ ЕЗ!» — **Восток.** «МЕНИНГ БИРИНЧИ ШАҲРИМ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ИЗҚУВАР» — **Санъат саройи** (кичик зал 17, 19.45, телефон 44-39-51), **К. Ерматов номли** (17, 18, 20, 21.00, телефон 24-22-66).

«АРТИСТ»НИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛИ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87), **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-11-76), **Ҳамза номли** (тоқ соатларда, телефон 91-10-51).

13 АВГУСТДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ОҚ ЛАЙЛАКЛАР МАМЛАКАТИДА» — **Москва.**

«ЭҲ, БУ ҚИЗИЛ ЕЗ!» — **Восток.**

«МЕНИНГ БИРИНЧИ ШАҲРИМ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ИЗҚУВАР» — **Санъат саройи** (кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.45, телефон 44-39-51), **К. Ерматов номли** (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00, телефон 24-22-66).

«АРТИСТ»НИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛИ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87), **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-11-76), **Ҳамза номли** (тоқ соатларда, телефон 91-10-51).

ДОИМИЙ ИШГА

омбор мудири, аккумуляторларни зарядловчилар, газ пайвандчи, контролёрлар, ёрдамчи ишчилар, фаррошлар, қоровуллар, вахтёрлар, муқовачилар ва уларнинг шогирдлари, стереотипёр шогирдлари, қоғоз кирқувчилар, лифтчилар, слесарь-сантехник

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

«Главташкентстрой» транспорт ишлаб чиқариш бошқармасининг

2-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ

«С» категорияли 3-класс шофёрлар тайёрлаш курсига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати—5,5 ой.

Ўқиш кундузи олиб борилади. 45 сўм ҳажмида стипендия тўланади.

Курсларга Совет Армияси сафидаги хизмат бурчини ўтаган, шаҳарда ва Бектемир поселкасида пропискада турганлар қабул қилинадилар.

Курсни тамом қилгандан сўнг шофёрлар ана шу автотранспорт корхонасида «МЗ—555 маркали юк автомашинасида 2 йил ишлаб берадилар.

Адрес: Тошкент шаҳри—146, Ҳамза району, З. Шамсутдинова кўчаси, 23«а»-уй (12-автобуснинг «Горгаз» бекати).

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»

транспорт ишлаб чиқариш бошқармасининг

10-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ

3 класс шоферларини тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

МАЖБУРИЙ ҲАРБИЙ ХИЗМАТНИ ЎТАБ ҚАЙТГАН ЙИГИТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Стипендия — 45 сўм.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, 146-алоқа бўлими, Строительная кўчаси, 22-уй (12, 68 «э»-автобусларнинг «Панель заводи» бекати).

ЎЗ ИСТЕЪДОДИНГНИ ТОП

Шу нарса маълумки, ҳар бир катта ёшдаги киши бизнинг мамлакатимизда ҳар куни тўртта нарса харид қилади. Йил мобайнида бизнинг ҳаммамиз биргаликда ана шу мақсад учун 30 миллиард соатдан кўпроқ вақт сарфлаймиз. Биз магазинга кириб сотувчи билан учрашамиз.

Сотувчи—у савдо эстетикаси, этика, экономика, товаршунослик билимларини эгаллаган кишидир. У харидор психологиясини билади, тез хизмат кўрсатади ва зарур маслаҳатлар бера олади.

Ҳар куни бир сотувчининг камида 150 харидорга хизмат кўрсатиши ва 200 дан кўпроқ консультация бериши ҳисоблаб чиқилган. Савдо кишидан истеъдод талаб қилади.

АГАР СИЗ СОТУВЧИ БЎЛИШГА ҚАРОР ҚИЛГАН ЭКАНСИЗ, САВДО БОШ БОШҚАРМАСИГА ҚАРАШЛИ

«ЁШЛИК» МАКТАБ-МАГАЗИНИГА ЎҚИШГА КЕЛИНГ!

Сизни бу ерда нафақат этика ва эстетика, товаршунослик асослари ва харидор психологияси, экономика, совет ва меҳнат ҳуқуқлари асосларидан лекциялар кутмоқда.

Мураббийлар — ишлаб чиқариш таълими усталари, катта сотувчилар раҳбарлигида сиз бевосита мактаб-магазинда уч ойлик практикадан ўтасиз.

Практика келажакдаги ишлар учун зарур тажриба ҳамда меҳнат кўникмаси беради.

МАКТАБ-МАГАЗИНДАГИ ЎҚИШНИ ТАМОМЛАГАЧ, СИЗ ОЗИҚ-ОВҚАТ ТОВАРЛАРИ БИЛАН САВДО ҚИЛУВЧИ СОТУВЧИ КАСБИНИ ЭГАЛЛАЙСИЗ.

Мактаб-магазин маъмурияти курсни битирганларнинг ўқишни давом эттириш истакларини қўллаб-қувватлайди. Истовчиларга Тошкент савдо техникумининг кечки ёки сиртқи бўлимларига кириб ўқиш учун имтиёзли шарт-шароит яратиб берилади.

МАКТАБ - МАГАЗИНГА 16 ДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН 8—10-СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ҚИЗЛАР ИМТИҲОНСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Тошкент шаҳрида доимий пропискада бўлиш шарт.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Мактаб-магазинда ўқилган олти ой муддат меҳнат стажига қўшилади.

Ўқувчиларга 63 сўмгача миқдорда стипендия тўланади.

«ЁШЛИК» мактаб-магазинига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: ўрта маълумоти тўғрисидаги аттестат ёки 8-синфни тамомлаганлиги ҳақидаги шаҳодатнома, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, мактаб ёки сўнгги иш жойидан характеристика, турар жойидан справка, 2 та фотосурат (6х9 см.) агар бўлса меҳнат дафтарчаси.

БИР ВАҚТНИНГ ЎЗИДА ЁШИДАН ҚАТЪИЙ НАЗАР, КАССИРЛАР ТАЙЁРЛОВЧИ

БИР ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Справкалар учун қуйидаги адресга мурожаат қилиш мумкин: Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 65-уй (1, 2, 5, 8, 12, 28-трамвайлар, 2, 3, 9, 22, 25, 80-автобусларнинг «Госпиталь бозори» бекати). Справкаларни 33-75-48 номеридан телефон қилиб билиш мумкин.

«ЁШЛИК» мактаб-магазини.

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

ТОВАРЛАР — ХАЛҚҚА!

ҲАВОНИ ЎЗИНГИЗ ЯРАТАСИЗ!

Кўчада жазирама, сизнинг хонангизда эса ёқимли салқин! Сиз кондиционерни ишга туширдингиз, у эса хонангизда микроиқлим яратишга улгурди, иссиқни 8—10 даражада пасайтирди, Сиз истагандек салқин бўлди, бундай салқин ишда ҳам, дам олишда ҳам кишига роҳат бахш этади. Ҳатто кўчада симоб устуни 30 даражани кўрсатганда ҳам Сиз ўзингизни бардам, енгил, соғлом ҳис этасиз.

БК—1500 кондиционери ёрдамида ҳажми 24 кв, м. ҳажмдаги хонада истаган температурангизни, БК—2500 кондиционери ёрдамида эса —35 кв. метрли хонада шундай ҳавони ҳосил қилишингиз мумкин.

Кондиционерлар 220 вольт кучланишли ўзгарувчан ток тармоғида ишлайди.

Баҳоси: «БК—1500»—430 сўм, «БК—2500»—560 сўм.

Боку заводида ишлаб чиқарилган кондиционерлар давлат Сифат белгисига сазовор бўлди.

Кондиционерларни электр товарлар магазинларидан олиш мумкин.

ТЕЛЕПРЕССТОРГРЕКЛАМА.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги

ТОШКЕНТ ҲУНАР-ОШПАЗЛИК БИЛИМ ЮРТИ

1980—1981 ўқув йили учун

ОШПАЗ ВА КОНДИТЕРЛАР ТАЙЁРЛАШ ГРУППАСИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 2 йил.

Билим юртига 8—10-синф ҳажмида маълумотли, 15 ёшдан 22 ёшгача бўлган Ўзбекистоннинг шаҳарларида турувчи қизлар ошпазлик ва кондитерлик группасига қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати меҳнат стажига киради.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Барча ўқувчиларга стипендия берилади, бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ариза, 3х4 см. ҳажмидаги 3 та фотосурат, таржимаи ҳоли, маълумоти ҳақидаги шаҳодатнома (асл нусхаси), туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома (асл нусхаси), соғлиғи тўғрисидаги справка (286-форма), турар жойидан справка, мактабдан ёки ишлаган жойидан справка (характеристика), шаҳар савдо бўлимидан ёки ошхоналар трестидан йўлланма, ҳарбий хизматчилар ёки чақирилувчиларнинг учёт гувоҳномаси ёки ҳарбий билети бўлиши керак.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Оқтепа массиви, 12, 32, 34, 36-автобуслар, 4, 9, 11, 19-трамвайларнинг «Оқтепа» бекати).

ҲУРМАТЛИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР!

Ҳозир олдингизда касб танлаш масаласи турибди, касб одамнинг умрида бир марта танланади ва киши шу касбга садоқатли ва жиддий қараши керак.

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг

ТОШКЕНТ ШАҲАР ЎҚУВ КОМБИНАТИ

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

АҲОЛИ БУЮРТМАСИ БЎЙИЧА ПОЙАФЗАЛ ТИКУВЧИ УСТАЛАР. Ўқиш муддати 1 йил, стипендия 30 сўм.

ПОЙАФЗАЛ ТУЗАТУВЧИ УСТАЛАР. Ўқиш муддати — 4 ой, стипендия 60 сўм.

Ўқиш группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

АҲОЛИ БУЮРТМАСИ БЎЙИЧА МЕБЕЛЬ ЯСАШ ВА УЛАРНИ ТУЗАТИШ УСТАЛАРИ.

Ўқиш муддати 1 йил, стипендия 30 сўм.

Трикотаж буюмларини тайёрлаш ва ремонт қилиш бўйича тўқувчи.

Ўқиш муддати—6 ой. Стипендия—30 сўм.

ЎҚИШ МУДДАТИ УЗЛУКСИЗ ИШ СТАЖИГА КИРИТИЛАДИ.

Ўқишни тамом қилганларга Тошкент шаҳар маиший хизмат кўрсатиш корхоналарига йўлланма берилади.

ЎҚИШ 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Қуйидаги ҳужжатлар топширилади: директор номига ариза, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома, 286-формадаги медицина справкаси, яшаш жойидан справка, 3 дона 3х4 см. ҳажмидаги фотосурат.

Мурожаат учун адрес: 700053, Тошкент шаҳар, Киров район, Минг ўрик кўчаси, 9-уй (19, 47, 102, 115, 121-автобуслар, 2, 16-трамвайларнинг «Ўзбексельмаш» заводи» бекати). 35-25-64. телефонлари бўйича справкалар олиш мумкин.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

206-ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

1980—81 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

сувоқчи-бўёқчи-плитачи, бульдозер, скрепер, прицепли грейдер машинисти, автомобиль ремонти бўйича слесарь (техника билим юртини тамомлагач, автослесарлар база ташкилоти ҳисобидан профессионал ҳайдовчи «С» категорияли правасини олиш учун ДОСААФга ўқишга юбориладилар), слесарь-сантехник, автомобиль крани машинисти (профессионал ҳайдовчи «С» категорияли правасини олиш билан).

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 17 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Ўқиш даврида слесарь-сантехник ихтисосидаги ўқувчиларга 65 сўм ҳажмида стипендия. қолганларига 30 сўм ҳажмида стипендия тўланади ёки уч маҳал бепул овқатланадилар шунингдек ишлаб чиқариш практикаси вақтида иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини тамомлаган барча битирувчилар Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

Техника билим юртидаги ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар бўлиши шарт: директор номига ёзилган ариза, автобиография, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, медицина справкаси (286 ёки 9-форма), яшаш жойидан справкалар, 6 та фотосурат (4х5 см.).

Бизнинг адрес: 700128, Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Хуршид кўчаси. 83-уй (10, 23, 27-трамвайлар, 10-троллейбус, 48-автобусларнинг «Лабзак» бекати).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

127-ТОШКЕНТ ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЯШАБ ТУРУВЧИ, 8— 10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАРНИ

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Эркаклар устки кийимлари, аёлларнинг устки кийимлари, аёлларнинг енгил кўйлакларини тикиш бўйича — бичиқчи; тикувчилик ишлаб чиқариши контролери, тикувчилик ишлаб чиқаришининг ремонтчи-слесари.

10-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати — бир йил. Стипендия ойига — 30 сўм.

Тикувчи-мотористка мутахассислиги бўйича мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатини тамомлаган 10-синф маълумотидагилар учун ўқиш муддати— 8 ой. Стипендия ойига— 70 сўм.

8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати — 3 йил. Уларга билим юртини тамомлаганлиги ҳақидаги диплом билан бирга ўрта маълумот ҳақида аттестат ҳам берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси вақтида ўқувчиларга иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Билим юртида аёлларнинг енгил кўйлакларини тикиш бўйича бичиш-тикиш, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари, спорт секциялари ишлаб туради, уй хўжалиги асослари ўрганилади.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларнинг бўлиши лозим: паспорт (туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома), яшаш жойидан, ота-онасининг иш жойидан, медицина (286-форма) справкалари; директор номига ариза, 4 та фотосурат (3х4 см), мактабдан характеристика.

ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

Тошкент шаҳар, Энгельс кўчаси, 60-уй — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг территорияси (2, 9, 18, 19, 21, 26, 51, 60, 72, 81, 89-автобуслар, 2, 16, 25, 3, 22, 23-трамвайларнинг «Олой бозори» бекати).

Тошкент шаҳар, магазин мавзу кўчаси, 136-уй — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси филиалининг территорияси (10 «э», 88, 43-автобуслар, 27-трамвайнинг «Северний Алмазар» бекати).

Тошкент шаҳар, Чехов кўчаси, 5«а»-уй (3, 80, 60, 2, 25-автобусларнинг «Қизил тонг» бекати).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

Октябрь революцияси номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тепловоз-ремонт заводи базасидаги

155-ТЕМИР ЙЎЛ ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1980—81 ўқув йили учун

қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

тепловоз-машинистининг ёрдамчиси, тепловознинг механика қисмини ремонт қилиш бўйича слесарь, электр-газ пайвандчи, тепловознинг электр қисмини ремонт қилиш бўйича слесарь, совутиш ускуналарини ремонт қилиш бўйича слесарь. Ўқиш муддати—3 йил. 8-синф ҳажмида маълумотли йигитлар қабул қилинади; машинада қолиплаш қолипловчиси. 8—10-синф ҳажмида маълумотли йигитлар 17,5 ёшдан бошлаб қабул қилинадилар. Стипендия: ўрта маълумотлилар учун—72 сўм, 8-синфни битирганлар учун 30 сўм. Ётоқхона берилади; электр кўприкли кранларнинг кранчилари. Ўрта маълумотли йигит ва қизлар 17,5 ёшдан бошлаб қабул қилинадилар. Стипендия—72 сўм. Ўқиш муддати—бир йил. Ётоқхона берилади; олис маршрутларга қатнайдиган пассажир вагонларининг проводниклари. Ўрта маълумотли йигит ва қизлар 17,5 ёшдан бошлаб қабул қилинадилар. Стипендия—30 сўм. Ўқиш муддати—бир йил. Ётоқхона берилмайди: юк багажларини қабул қилувчи-топширувчи. Ўрта маълумотли йигит ва қизлар 17,5 ёшдан бошлаб қабул қилинадилар. Стипендия—72 сўм. Ўқиш муддати—бир йил. Ётоқхона берилмайди.

Ўқувчилар уч маҳал овқат, кийим-бош, шунингдек, ишлаб чиқариш практикаси даврида 50 процент иш ҳақи оладилар. Ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига қўшилади. Билим юртини аъло битирганлар олий ва ўрта ўқув юртларига имтиёзли шароитларда қабул қилинадилар.

Билим юртини битирганлар темир йўл транспорти ходимлари учун белгиланган барча имтиёзлардан фойдаланадилар. Шунингдек, уларга Совет Иттифоқининг исталган бурчагига бепул темир йўл билети берилади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ёзилган ариза, автобиография, туғилганлиги ва маълумоти тўғрисида гувоҳномалар: ота-онасининг иш жойидан ва яшаш жойидан справкалар; характеристика, 8 та фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ЯКШАНБАДАН ТАШҚАРИ ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри—5, Червяков кўчаси, 12-уй (1, 5-трамвайлар: 25, 55, 106-автобусларнинг «Фоменко кўчаси» бекати). Телефон: 91-14-07.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ 216-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати —1—3 йил.

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ ИШЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: **йўл қурилиш машиналарини ремонт қилувчи слесарлар, бўёқчи ва сувоқчилар, дурадгорлар, электр пайвандчилар, қурилиш электрослесарлари, конструктор-монтажчилар, автомобилларнинг электр қисмини ремонт қилувчи слесарлар.**

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Билим юртини битирганлар ўзлари танлаган мутахассисликлари билан бирга ўрта маълумот тўғрисида аттестат ҳам оладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирган ўқувчилар техникум ва олий ўқув юртларига кириш учун йўлланма оладилар ҳамда имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ

Ўқишга қабул қилинганлар кунига 3 маҳал бепул овқат, формали кийимлар ва махсус кийимлар билан таъминланадилар.

10-синфни битирганлар ҳар ойда 30 сўм миқдорида стипендия оладилар. Булардан ташқари ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасида ишлаган ҳақларининг 50 процентини мукофот тариқасида оладилар.

Совет Армиясидан қайтиб махсус группага кирганларга ҳар ойда 75 сўмдан стипендия берилади.

Билим юрти қошида танлаган касблари бўйича тўгараклар мунтазам равишда иш олиб боради.

Ўқувчилар ёзги каникулни Чимёнда жойлашган лагерда ўтказишлари мумкин.

ЎҚИШ — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш керак: билим юрти директори номига ариза, паспорт ёки туғилганлиги ҳақидаги ҳужжат, маълумоти ҳақидаги шаҳодатнома, турар жойидан справка, соғлиғи ҳақида справка, 3х4 см. ҳажмли 4 дона фотосурат.

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (дам олиш кунидан ташқари) СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Юнусобод массиви, А—4 (25, 28, 29-трамвайларнинг ва 24«э»-автобуснинг «А—4» бекати).

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

12 АВГУСТ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.40 «Ёшлар адресларн». 18.25 «Қишлоқ: ишлар ва муаммолар». 18.55 «Олимпиада—80». 20 июль кинокундалиги. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Афғон репортажи. 1980 йил». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Сиёсий шарҳловчи Ф. Сейфуль-Мулюковнинг кириш сўзи билан бошланади. 20.30 Қисқа метражли телевизион бадиий фильмлар премьераси: «Меҳмон». «Ёғочдан ким юради». 21.30 «Время». 22.05 Украина ССР санъат усталарининг концерти. Танаффус пайтида (22.45)—«Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Музикали киоск». 22.30 «Гжель. Анъаналар ва замонавийлик». 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». «Сеҳрли экран». 23.15 СССР Давлат академик симфоник оркестрининг концерти. Дирижёр— СССР халқ артисти, Ленин ва Давлат мукофотлари лауреати Е. Светланов. 00.40 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Бизнинг энага». Қўғирчоқ фильм. 18.30 Болалар учун концерт. 19.10 «Партия турмуши». «Коммунист минбари». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Ҳунар-техника таълими Республика Маданият уйи бадиий ҳаваскорлик коллективининг концерти. 20.30 «Ахборот». 20.50 Н. Исоқов, М. Орипов ва Қ. Юсупов ижросида ўзбек халқ қўшиқлари. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Ишга тушириладиган объектлар — сафга». Фарғона область «Фрунзенский» чорвачилик комплекси (рус.). 22.20 «Ганг дарёси устида қуёш». Бадиий фильм. 1-серия. 23.25 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Болалар учун фильм. «Малика-қурбақа». 21.05 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ёшлари». 21.35 «Иккинчи истеъдод». 22.05 «Денгиз пиёдаси». Ҳужжатли фильм. 22.35 «Ким айбдор». Телеспектакль (рус.).

13 АВГУСТ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 10.35 Болалар учун. «Уч қувноқ смена». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-фильм. 11.40 РСФСР Давлат духовой оркестри ижро этади. 12.10 «Леннаучфильм» студияси илмий-оммабоп фильмлари программаси: «Рассом Кибрик», «Афсона ва хотира». 12.50 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Ердаги инсон». Кинопрограмма: «Ота сўқмоғидан», «Ихтисослаштириш ва концентрациялаш учун», «Ўз ортидан эргаштириш ҳуқуқи». 16.00 Болалар учун. «Ёқимтой йигитча». Телевизион бадиий фильм (Болгария). 17.25 «Рус тили».

17.55 «Халқ чашмалари». Фильм-концерт. 18.25 «Горчичилар, қаердасиз!». 18.55 «Олимпиада—80». 21 июнь кинокундалиги. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Кинотомошабин ҳамроҳи». 20.05 «Василий Шукшин. Ёзувчи, актёр, режиссёр». 21.30 «Время». 22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Киев)—«Динамо» (Минск). Киевдан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45)— «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Ҳиндистон тароналари». Удай Шанкар номидаги ҳинд маданий маркази рақс труппасининг чиқиши. 22.45 «Чўтка ва искана билан». РСФСРда хизмат кўрсатган рассом А. Колченов ҳақида телевизион ҳужжатли фильм. 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 «Адабий ўқиш». В. Короленко. «Дарё мавжланади». 23.50 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари.

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Тикланиш». Телевизион ҳужжатли фильм. 11.55 «Қувноқ пионер ёзи». 12.25 Болалар учун фильм. «Москва, Пионерлар саройи». 12.45 «Шеърият дафтаридан». Сайёр. 13.05 «Ганг дарёси устида қуёш». Бадиий фильм. 1-серия.

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Шерли арғимчоқ», «Қалдирғочнинг думи нега айри». Болалар учун мультфильмлар. 18.40 Ўсмирлар учун. «Нурафшон давра». (рус.). 19.10 КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК. «Красная заря», Тошкент ишлаб-чиқариш тикувчилик бирлашмаси. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Р. Бўронова, Д. Йўлдошева ва К. Раҳимов иштирокида лирик концерт 20.30 «Ахборот». 20.50 М. Қориёқубов номли Ўзбек Давлат филармонияси «Лазги» ансамблининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.15 «Ганг дарёси устида қуёш». Бадиий фильм. 2-серия. 23.20 «Микрофон олдида шаҳар». Ҳужжатли фильм. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз —80-йил комсомоллари». 20.55 «Реклама». 21.15 «Пойтахт области далаларида». 21.45 «Океан бўйида ер». Ҳужжатли фильм. 22.40 «Авваламбор театр». В. Стрижельчикнинг ижодий портрети (рус.).

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ бет

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83: совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19: фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-58-85: хатлар—33-29-70: эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

12 АВГУСТ, 1980 й. Р—16515 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Б—2136